

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
LJUBLJANA,
KNAFLJEVA ULICA 57. 5
TELEFON 55-22 DO 55-26

ROKOPISI SE NE VRAČAJO

IZHAJA V SAK DAN RAZEN
PONEDELJKA

SLOVENSKI POROČEVALEC

INSEKATNI ODDELEK
LJUBLJANA
TELEFON 38-32, 38-33
POŠTNI ČEKOVNI RACUN
V LJUBLJANI ŠT. 11.739
OGLASI PO CENIKU
MESEČNA NAROCNINA
45 DIN

★ G L A S I L O O S V O B O D I L N E F R O N T E S L O V E N I J E ★

Lidija Šentjerc:

Lenin in naša borba

Milijone delovnih ljudi družijo danes čustvo globoko hvalečnosti do največjega človeka v zgodovini človeštva, Vladimirja Iljiča Lenina, tvorca države novega tipa, močnega zveze enakopravnih narodov, socialistične domovine sovjetskih ljudi.

Milijoni, ki so preživeli to težko in krvavo vojno, danes ob spominu na Lenina izražajo tudi spoštovanje, ljubezen in zahvalo njegovemu najljubšemu in najboljšemu učencu — velikemu vojskovodji Stalinu, ki je pod Leninovim praporom zgradil močeno Sovjetsko zvezo in njeno Rdečo armado, ki je rešila človeštvo fašističnega barbarstva in suženjstva. Vsi ti milijoni danes ob spominu na Lenina še z večjo zavestjo ugotavljajo, da Sovjetska zveza te svoje vloge ne bi mogla izvršiti, če delavski razred Rusije ne bi bil sel pod Leninovim — Stalinovim vodstvom in vodstvom boljševiške Partije k veliki revoluciji po poti boja za prevzem oblasti, za strmoglavljenje stare buržoazne-veleposestniške družbene ureditve, za novo socialistično družbo brez izkoriščanja človeka po človeku.

Milijonske demokratične množice vsega sveta, ki so letos sledile borbi Sovjetske zveze za pravičen, demokratičen in trajen mir, borbi za izkoreninjenje ostankov fašizma in utrditev demokratične ureditve v državah, ki so sodelovale v vojni, ter njenim naporom za utrditev povojnega sodelovanja med narodi in državami na temelju zdravega tekmovanja med družbenimi sistemi, danes ob spominu na Lenina čutijo globoko spoštovanje do ostre principelnosti, ki jo je učil Lenin in jo tako dosledno branijo sovjetski državniki, ko venomer opozarjajo svet, da morajo svečane deklaracije izražati tudi dejanske cilje in namene njihovih zagovornikov.

Milijoni zatiranih kolonialnih in polkolonialnih narodov se danes ob spominu na Lenina bolj kot kdajkoli oklepajo Leninovega gesla — pravice do samoodločbe narodov, vključno pravico do ocepitve in z dneva v dan krepitve in množitve demokratične sile sveta s Sovjetsko zvezo na čelu, sile, ki se bori proti agresiji in ekonomskemu podjarmljenju malih držav, za resnično ljudsko demokracijo in proti vnešanju posameznih držav v nočnega zaveda drugih.

Vsi ti milijoni pa se danes ob spominu na Lenina zavedajo, da Sovjetska zveza vseh teh nalog ne bi bila mogla izvršiti, če Lenin ne bi bil organiziral močne avantgarde delavskega razreda — Partije boljševikov, ki jo je oborožil z močnim orodjem, ko je teoretično poglabil in razvil Maršov nauk o zakonitosti družbenega razvoja v pogojih imperializma in ji tako zapustil bogastvo, ki je za Partijo kot pravi Stalin »najvažnejše in najdragocenejše bogastvo, njeno idejno bogastvo, njena idejna priprava, njena načelna linija, njena revolucionarna perspektiva.«

Vsega tega se prav posebej zavedamo narodi Jugoslavije in Slovenci se posebej, ko se letos drugič v svobodi po naši težki borbi za združitve vseh Slovencev in Jugoslovancev v mehan naše države, po letosnih težkih bojih za pravične meje, v katerih nas je tako vztrajno in dosledno podpirala in nas podpira Sovjetska zveza, pridružujemo proslavi spomina na Lenina milijonskim množicam vsega sveta in še posebej množicam bratskih narodov Sovjetske zveze. Že celih 23 let, odkar jih je Lenin zapustil, narodi Sovjetske zveze, v mislih na Lenina prav posebno na današnji dan ob obisku pri njem ali v njegovih delih znova iščejo in tudi najdejo novih pobud in smernic ter novih sil za svoje delo.

Kdor se imel tudi sam srečo, da je obiskal Lenina v njegovem zadnjem domu in se zazrl v njegov mirni in spokojni obraz, ali da je vsrkal vase vtis njegove delovne sohe, ogledoval njegove rokopise, obleke in drobne predmete, ki kažejo tudi njegovo najintimnejše življenje, govoril z njegovo osebnostno sekretarko ali celo poslušal posnetke njegovih govorov, še lažje razume, kaj Vladimir Iljič Lenin pomeni sovjetskim ljudem. Ko smo se lansko leto kot delegacija Društva za kulturno sodelovanje Jugoslavije s Sovjetsko zvezo v imenu narodov Jugoslavije poklonili Leninu, vključeni v pestro množico vseh močih narodnosti, poklicev in starosti, ki se v dolgem sprevodu

šega gospodarstva, naše industrializacije in elektrifikacije, pred velikimi nalogami, ki nam jih je postavil maršal Tito v svojem novotnem govoru. Te naloge so za nas danes prav tako odločilne važnosti za zavarovanje naše neodvisnosti in za ohranitev ter razvoj pridobit narodno-osvobodilne borbe, kot so bile važne za Sovjetsko zvezo po zmagi Oktobrske revolucije. Takrat je Lenin decembra 1920. na osmem Vseruskem kongresu Sovjetov razvil načrt izgradnje ekonomskih temeljev socializma in teoretično utemeljil, da je samo socialistična metoda industrializacije in izvedba načrta elektrifikacije lahko čvrsta baza neodvisnosti in obrambne moči Sovjetske države. Kajti samo na temelju močne težke industrije je bilo omogočeno tudi boljše in racionalnejše poljedelstvo, združevanje malih, razdrobljenih kmečkih gospodarstev v kolektivna gospodarstva; le tako so bili dani pogoji za osvoboditev kmeta vsakršnega izkoriščanja, in zagotovljena tudi trdna zveza delavcev, kmetov in delovne inteligence. S tem so bili ustvarjeni materialni pogoji za dvig ekonomskega standarda delovnega ljudstva v mestu in na vasi, omogočen je bil do takrat nezasičen in nesluten dvig in porast njegove kulturne ravni.

Tudi pri nas je jasno, da se je moral z družbeno političnimi spremembami, ki so se izvršile v teku borbe in po vojni, pričeti vzporedno proces spreminjanja karakterja našega gospodarstva, ker je povsem nemogoče, da bi splošni razvoj našega gospodarstva zaostajal za razvojem naše ljudske demokracije — naše ljudske oblasti. In tudi danes — tako kot ob času vojne — bi bilo povsem napačno, če nam ne bi stalno lebel pred očmi Leninov nauk, da markizem ni dogma, ampak napotilo za akcijo, napačno bi bilo, če ne bi danes ustvarjalo analizi naših konkretnih družbeno političnih odnosov, če ne bi videli specifičnosti našega razvoja in jih ne znali povezovati s splošno zakonitostjo.

Prav v teh dneh vršimo vse priprave za preusmeritev organizacij



narodom sveta, kaka je moč enotnosti. Zato moramo prav posebno še mi Slovenci danes ob spominu na Lenina zaostriiti budnost in z največjo strogostjo zatirati v svojih vrstah tudi najmanjši pojav partikularizma in šovinizma, ki bi lahko stabil naše skupne napore, naš delovni elan, naše tekmovanje za izvedbo petletnega načrta za nove zmage naše domovine.

Slava velikemu Leninu!

Naj živi veliki voditelj Sovjetske zveze in zaščitnik demokratičnih

narodov — Lenin sedanjosti — tovariši Stalina!

Naj živi močena Sovjetska zveza, branik mira in zaščitnik malih narodov!

Naj živi boljševiška Partija, ki zmaga pod praporom leninizma!

Naj živi maršal Tito, inspirator bratskih vezi med narodi Jugoslavije in Sovjetske zveze!

(Govor na svečani proslavi v spomin smrti V. I. Lenina dne 21. januarja 1947 v Ljubljani, ki jo je priredilo predsedstvo vlade LR Slovenije in IOOF.)

Demokratični blok je pri volitvah v Sejm izvojeval odločilno zmago

Poljski volivci so v ogromni večini glasovali za kandidate demokratičnega bloka in proti Mikolajczykovi politiki

Varšava, 21. jan. Izid volitev v velikih mestih in gosti naseljenosti industrijskih središč priteče o veliki zmagi demokratičnih strank. Računajo, da bo dobil 80% mandatov. Posebno velik uspeh je dosegel blok demokratičnih strank v zapadnih področjih. Po neuradnih podatkih je glasovalo v Dolni Sleziji 91% volivcev za blok demokratičnih strank in komaj 6% za Mikolajczykovo poljsko kmečko stranko.

Krakow, eno izmed najmočnejših Mikolajczykovih oporišč, ki ga pogosto omenjajo kot »trdnjavo črni reakcionarjev«, je oddal za blok demokratičnih strank 4 krat več glasov nego za poljsko kmečko stranko.

V okrajih, kjer je Mikolajczykova poljska agrarna stranka razglasila bojkot volitev, so bodli njeni agenti od hiše do hiše in grozili s požigi in smrtjo vsem, ki bi šli voliti. Toda ljudje se niso dali strahovati in so potekle volitve v popolnem redu.

V Varšavi je glasovalo od 384.769 vpisanih volivcev 328.198. Neveljavni glasovani je bilo 2789. Za listo št. 1 (katol. lista) je glasovalo 15.619 volivcev (4,8%), za listo št. 2 (stranka dela) 28.170 (8,7%), za listo št. 3 (blok demokratičnih strank in sindikatov) 213.180 (65,6%), za listo št. 4 (Mikolajczykova agrarna stranka) 68 tisoč 440 volivcev (20%).

Blok demokratičnih strank in sindikatov je dobil v Varšavi 7 mandatov. Mikolajczykova agrarna stranka dva in stranka dela 1 mandat.

Ko je prišel volit Stanislaw Mikolajczyk, ga je množica ljudstva sprejela z vzkliki: »Vrni se v London! Proč s Schumacherjevim prijateljem! Izdajalec!

Po približnih izidih volitev v Lodzu je dobil blok demokratičnih strank in sindikatov 215.000 glasov, stranka dela 87.000. Mikolajczykova stranka ni imela svoje liste. Blok demokratičnih strank in sindikatov v Lodzu je dobil 7, stranka dela 3 mandate.

V okrožju Zgjez je glasovalo od 147.000 vpisanih volivcev 105.000 za blok demokratičnih strank in sindikatov, v Katowicah 80% za blok demokratičnih strank in sindikatov, v Bendzonu pa 90%.

V okrožju Gliwice je glasovalo za blok demokratičnih strank in sindikatov 256.000, za Mikolajczykovo agrarno stranko p 6800 volivcev.

V zapadnih področjih je po doslej znanih izidih dosegel blok demokratičnih strank in sindikatov velik uspeh. V okrožju Kozle je dobil blok demokratičnih strank in sindikatov pri 177.000 vpisanih volivcih 175.000. Mikolajczykova agrarna stranka pa 2000 glasov. V Bydgošču je dobil blok demokratičnih strank in sindikatov 415.000 glasov ali 60%, Mikolajczykova agrarna stranka pa 29.000 ali 13%. V okrožju Torun je dobil blok demokratičnih strank in sindikatov 170.000 glasov, Mikolajczykova agrarna stranka pa 20.000.

V mestu Pionsku je bilo na 9. voliških vpisanih 16.941 volivcev. Volilo je 15.192 ali 89%, in sicer: za Mikolajczykovo poljsko kmečko stranko 8% volivcev, za stranko dela 19%, za blok demokratičnih strank 90% in za Nowe Wyzwolenie 1%.

V mestu Gorlice je bilo na dveh voliških vpisanih 3980 volivcev. Volilo je 3610 upravičencev. Veljavni glasov je bilo 3601 ali 95% oddanih glasov. Za blok demokratičnih strank je glasovalo 3192 ali 85%, za listo Mikolajczykove poljske kmečke stranke 559 ali 15%.

V okrožju Varšave, kjer je imela Mikolajczykova poljska kmečka stranka velik vpliv, je bilo na 7. voliških vpisanih 10.856 volivcev. Volilo je 9616 ali 90%. Veljavni glasov je bilo 9535. Za poljsko kmečko stranko (privatni kandidat) je glasovalo 779 ali 8,1%, za poljsko kmečko stranko 2639 ali 27,7%, za blok demokratičnih strank 6074 ali 64%, za »Nowe Wyzwolenie« 23 ali 0,2%.

Dosedanji rezultati

Varšava, 21. jan. Dosedanji rezultati volitev na Poljskem so naslednji: Povprečna udeležba volivcev v vsej državi je bila 87%. Od skupnega števila mandatov iz okrožnih list, ki znaša 372 mest, so dobili:

Blok demokratičnih strank in sindikatov 327 mandatov;

Poljska kmečka stranka (Mikolajczyk) 24 mandatov;

Stranka dela 10 mandatov;

Poljska kmečka stranka (Nowe Wyzwolenie) 7 mandatov;

ostale skupine 4 mandate.

Ostavka de Gasperijeve vlade

Po razkolu v italijanski socialistični stranki skušajo reakcionarni krogi razbiti tudi Generalno konfederacijo dela

Rim, 20. jan. (AFP). De Gasperi je podal začasno predsedniku italijanske republike de Nicolii ostavko vlade.

Centralni komitej Kompartije Italije je objavil 18. januarja poročilo, ki pravi, da je Kompartija odločno proti vsakemu izzivanju vladne krize, ker bi to škodovalo interesom ljudstva in ugledu demokracije ter spravilo Italijo v nesigurnost v sedanjih težkih trenutkih. Nujno je potrebna odločitev najboljšega vladnega programa in poskrbeti za njegovo strogo izvajanje.

Kompartija Italije obsaja razkol v socialistični stranki in poudarja potrebo okrepitev sodelovanja med socialisti in komunisti.

Razkol v italijanski socialistični stranki so vse desnčarske stranke hrupno pozdravile, ker vidijo v enotnosti delavskega razreda nevarnost za svoje koristi. Krščanski demokrati in ostale desnčarske stranke skušajo čim bolj povečati posledice raz-

Ustanovitev odpadniške skupine pod vodstvom Sarageta so pozdravili tudi reakcionarni krogi v Angliji in Ameriki, kar samo potrjuje »Avantura«, ki poudarja, da bo razkolniško postopanje Sarageta služilo italijanski reakciji, kakor tudi tujim imperialistom.

Angleži in Američani hočejo popolnoma podrediti Italijo

Moskva, 20. jan. (Tass). Z naslovom »Borba italijanskih demokratičnih sil za obnovo države« prinese moskovski »Stalinski Sokol« članek Pisareva, ki poudarja vedno večji vpliv naprednih sil v Italiji, kakor tudi povečano delovnost reakcije in pravi med drugim:

Za notranji politični in gospodarski položaj v Italiji je odločilnega po-

mena največjo anglosameriških čet na njenem ozemlju, ki so močna obremenitev za italijanski narod in povzročajo čisto incidente, ki so obžalovanja vredni. Izdajalce vseh odtenkov ščitijo anglosameriške oblasti v Italiji pod videzom beguncev za boj proti demokratičnim silam v Italiji.

Na nedavni tiskovni konferenci v Rimu je glavni poveljnik ameriških sil v Sredozemlju general Lee izjavil, da se že pripravljajo na evakuacijo ameriških čet in opustitvi oporišč v Italiji, ker se morajo v skladu z mirovno pogodbo zavezniške čete umakniti iz Italije 90 dni po podpisu pogodbe.

Po izjavi generala Lee-a je najbolj zanimivo vprašanje evakuacije ustavev, četnikov in drugih »presejelencev«, ki so sedaj v taboriščih.

Po poročilih iz Italije se bavijo anglosameriške oblasti sedaj ne samo z nečrti o evakuaciji, ampak tudi s prenosno italijanskega ministrstva za vojsko. Bistvo razgovorov je pred kratkim nehote odkril italijanski general Giuseppe Picche, ki v »Tempu« neposredno poziva k pospešenju prenosne vojske, da bi se le-ta mogla »uspešno uprati« ljudskemu gibanju. Pozornost je posvečena tudi italijanskemu letalstvu. Lanskega decembra so vsi oficirji britanskega in ameriškega letalstva konferenci v Rimu o prenosu italijanskega letalstva. Po tiskovnih poročilih je bil značaj te skupne konference tak, kot da bi italijansko letalstvo že tvorilo del britanskega letalstva.

Vsa dejstva dokazujejo, da skušajo nekatere sile v zvezi z bližnjim podpisom mirovne pogodbe podpreti italijanske reakcionarne sile in Italijo popolnoma podrediti svojim vojaškim in gospodarskim interesom.

Poljsko odlikovanje zunanega ministra Stanoja Simića

Beograd, 19. jan. Odpravnik poslov poljskega veleposlanstva Sigmund Stoberski je v spremstvu vojaškega atašee polkovnika Mihaela Brona ter tiskovnega atašee dr. Marjana Jakobjca 17. t. m. na svečan način izročil ministru za zunanje zadeve Stanoju Simiću visoko poljsko odlikovanje Polonja Restituta II, stopnje, s katerim ga je Prezidij poljskega Narodnega sveta odlikoval za zasluge pri utrjevanju in poglobljanju bratstva med obema slovanskima državama. Izročitvi odlikovanja so prisostvovali pomočnik ministra V. Velebit, načelnik političnega oddelka dr. J. Brilej in šef protokola P. Beljanski.

Zakoni, ki jih je sprejela Ljudska skupščina LRS

Ljudska skupščina Ljudske republike Slovenije je po sprejetju prve Ustave LRS sprejela na svojem prvem izrednem zasedanju tri zakone, ki jih je predložila vlada LR Slovenije. Sprejetje teh zakonov je pomembno, ker je prva izvoljena Ljudska skupščina LRS s tem pričela s svojim zakonodajnim delom in ker so sprejeti zakoni v veliko pomoč pri izvajanju velikih in odgovornih nalog, predvsem v našem gospodarskem življenju.

Prvi zakon, ki ga je sprejela Ljudska skupščina na svojem prvem izrednem zasedanju, je **Zakon o spremembah Zakona o upravnih razdelitvah Ljudske republike Slovenije**. Ta zakon je bil nujno potreben predvsem zaradi tega, ker naš Zakon o upravnih razdelitvah LRS z dne 10. septembra 1946 ni bil v skladu s sprejeto Ustavo in ga je bilo treba tako sprevesti z njo v sklad. Sprejeta Ustava namreč ne predpisuje več okrožij kot upravnih-teritorialnih enot, temveč samo kraje, okraje, mestne četrti in mesta. 88. člen IX. poglavja Ustave LRS pravi: »Po ljudskih odborih izvršuje ljudstvo svojo oblast v upravnih-teritorialnih enotah: krajih (vaseh in manjših mestih), okrajih, mestnih četrtih in mestih. Zato novi zakon določa: Ozemlje Ljudske republike Slovenije je upravno razdeljeno na glavno mesto Ljubljano, okraje in kraje. Zakon določa 27 okrajev LR Slovenije: 1. Celje-mesto, 2. Celje-okolica (s sedežem v Celju), 3. Črnomelj, 4. Grosuplje, 5. Jesenice, 6. Kamnik, 7. Kočevje, 8. Kranj, 9. Krško, 10. Krško, 11. Lendava (s sedežem v Dolnji Lendavi), 12. Ljubljana-okolica (s sedežem v Ljubljani), 13. Ljutomer, 14. Maribor-mesto, 15. Maribor-okolica (s sedežem v Mariboru), 16. Muzičje, 17. Murska Sobota, 18. Novo mesto, 19. Prevalje, 20. Ptuj, 21. Radgona (s sedežem v Gornji Radgoni), 22. Rakek, 23. Slovenska Bistrica, 24. Šmarje (s sedežem v Šmarju pri Jelsah), 25. Škofja Loka, 26. Trebnje in 27. Trbovlje. — S tem je omogočeno, da se v Ljudski republiki Sloveniji, ki po teritorialnem obsegu in številu svojega prebivalstva ni velika, izvršuje upravno-teritorialna enot zniža in da se z izločitvijo okrožij omogoči tesnejše sodelovanje in stike med osnovnimi enotami, t. j. kraji in okraji na eni in vlado LRS na drugi strani. Zakon pooblašča vlado LRS, da začasno prenese vse posle iz področja javne uprave, ki so spadali v pristojnost ukinjenih okrožij, na vlado LRS in njene organe oziroma na okrajne ljudske odbore na območju naše ljudske republike. Nova upravna razdelitev, ki jo predpisuje sprejeti zakon, pa bo tudi razbremenila naše finančne postavke.

Drugi zakon, ki ga je sprejela Ljudska skupščina LRS, je **Zakon o pooblastitvi vladi LR Slovenije za izdajanje uredb na področju narodnega gospodarstva**. Njegovo sprejetje je bilo nujno zaradi tega, ker zahteva delo vlade LRS, ki mora najhujše reševati važne naloge v našem gospodarstvu, predvsem ob njegovem novem sistemu, da tudi pri izdajanju uredb nujno in hitro ukrepa. Naša vlada bi namreč ne mogla uspešno reševati vseh teh nujnih nalog, ki nastajajo ob načrtnosti, ki jo uvažamo v naše gospodarstvo, če bi morala čakati, da bi vsak tak zakon, ki je potreben za izvedbo načrtnega gospodarstva, sklicevali Ljudsko skupščino in ji predložiti posamezne zakone. Tako zakonodajno delo ne bi bilo v korist našemu gospodarskemu življenju, temveč bi, nasprotno, zaviralo njegov napredek in izpolnjevanje našega načrta. Zato daje sprejeti zakon naši vladi pravico, da izdaja uredbne na področju gospodarstva in financ, ki pa jih predloži v potrditev Ljudski skupščini LRS na njenem prihodnjem zasedanju.

Zakon o pooblastitvi vlade in njenih članov za določanje kazni za upravne prekrške je tretji zakon, ki ga je sprejela Ljudska skupščina LRS. Sprejetje tega zakona je bilo potrebno, ker doslej še nismo imeli zakonitega določila, ki bi določalo, kakšne kazni sme izrekat vlada LRS za prekrške svojih pravnih predpisov. Nižji upravni organi so že imeli tako zakonito določilo, ki jim ga je dajal Splošni zakon o ljudskih odborih, za vlado LRS pa takega določila doslej še nismo imeli. Sprejeti zakon daje vladi LRS in njenim članom pravico, da predpisujejo za prekrške pravnih predpisov, ki so jih izdali v svoji pristojnosti in ki ne spadajo v pristojnost rednih sodišč, kazni z odvzemanjem prostosti ali prisilnega dela brez odvzema prostosti kakor tudi denarne kazni do določene višine. Predpisi, ki določajo kazni, morajo tudi določiti, v čigavo korist gredo predpisane denarne kazni. Če predpis te določbe nima, gre po določilu zakona denarna kazen v korist socialnega fonda okrajnega ljudskega odbora, v katerega območju je izrečena kazen. Denarne kazni ne smejo biti manjše od 50 din, pri predpisih vlade ne večje kot 20.000 din in pri predpisih članov vlade ne večje kot 10.000 din.

Omenjene zakone je zaradi nujnosti sprejela Ljudska skupščina LRS na svojem prvem izrednem zasedanju, v veljavo pa so stopili z objavo v Uradnem listu Ljudske republike Slovenije.

Demokratska armada grškemu narodu

Demokratska armada Grčije se bori za svobodo neodvisnost, narodno suverenost in demokracijo

Atene, 21. jan. Štab demokratske armade Grčije je objavil naslednji proglas grškemu narodu: »Sinovi junaškega demokratskega grškega naroda, bratje demokrati! Monarhofašizem, izmeček angleškega imperializma, ki se poslužuje njegovega orožja in metod, je proglasil odkrito iztrebljevalno vojno herojskemu demokratskemu ljudstvu naše dežele. Monarhofašizem izvaja aretacije, muči, ubija, požiga in uničuje vse, samo da bi zlomil moralno našega junaškega naroda, da bi mu lahko vsilil dvakratne okove: okove domačega zločinskega monarhofašizma in okove krvavega angleškega imperializma. Demokratsko ljudstvo, ki se je junaško borilo, je nudilo ogromno pomoč splošni protifašistični borbi. Naše ljudstvo se je borilo za kruh, za svobodo, za neodvisnost in nacionalno suverenost in je to med borbo in s krvjo tudi izvajalo. Toda monarhofašizem in angleški imperializem s prevaro in nasiljem jemljejo grškemu narodu težko izvojevane pridobitve. V ta namen so ustvarili režim druge okupacije, za čegar utrditve vodijo iztrebljevalno vojno proti grškemu ljudstvu. V takih razmerah se je porodila demokratska armada, ki se bori za kruh, svobodo, neodvisnost, nacionalno suverenost in demokracijo. Vojaki, podoficirji in oficirji, antifasisti, bratje demokrati! V svojem prizadevanju, da podjarmijo naš narod, uporabljajo anglo-

grški fašisti kot orožje svojega nasilja vse mogoče fašistične zločine, orožnike, ksilose, ljudi iz »varnostnih bataljonov« in druge, skratka vse, ki so na račun italijanske nemških okupatorjev mučili naš narod in pustošili našo domovino. Danes, v dobi druge okupacije, je naše ljudstvo spet izpostavljenost nasilstvom istih zločincev. Monarhofašisti si prizadevajo, da bi za svoje protiljudsko in izdajalsko delo uporabljali tudi vas, antifasiste, sinove našega demokratskega naroda, ter trdijo, da smo mi, pripadniki demokratske armade Grčije — ljudje brez domovine, avtonomisti in podobno. Mi, grški partizani in partizani makedonskih Slovanov iz Grčije, pripadniki demokratske armade, s svojimi dejanji dokazujemo, da ljubimo domovino. Borimo se za demokracijo, za nacionalno neodvisnost in suverenost Grčije. Vsak »avtonomist« je naš sovražnik in prijatelj Intelligence Servicea. Monarhofašisti nimajo pravice govoriti o avtonomistični ali kakikoli nevarnosti, ker so oni sami podarili Cipru britanskemu imperializmu. Vzhodno Trakijo pa Trčiji. Monarhofašisti prav tako podpirajo britanske imperialiste, da bi napravili iz Grčije svojo kolonijo. Monarhofašisti so oni, ki so izdali nacionalne interese Grčije in pravice našega naroda. Demokratski vojaki, podoficirji in oficirji! Ne omahujte, vaše mesto je proti angleškim okupatorjem, proti narodnim izdajalcem — monarhofašistom! Vaše mesto je pri

nas, na strani našega demokratskega ljudstva. Borite se za naš demokratski narod! Na ta način boste pomagali našemu narodu, da bo šel po demokratski poti, po poti nacionalne sreče in izgradnje domovine. To boste dosegli, če se boste borili za vzpostavitev svobode v vojski; če boste orožnikom, ksilosom in drugim izdajalcem preprečevali, da bi strahovali, mučili in ubijali naše ljudstvo ter pustošili našo domovino; če ne boste sodelovali s fašisti, če boste preprečevali napade na vasi, sabotirali kazenske odprave in razkrinkali ter onemogočili slehernega fašista v vojski. Bratje demokrati! Uničite vsakega fašista, ki se je vtihotapl v vojsko in vstopite v naše vrste, da se bomo skupno borili za naš izmučen narod! Živela demokratska armada Grčije! Živela demokracija! Smrt fašizmu — svoboda narodu.«

Mi, grški partizani in partizani makedonskih Slovanov iz Grčije, pripadniki demokratske armade, s svojimi dejanji dokazujemo, da ljubimo domovino. Borimo se za demokracijo, za nacionalno neodvisnost in suverenost Grčije. Vsak »avtonomist« je naš sovražnik in prijatelj Intelligence Servicea. Monarhofašisti nimajo pravice govoriti o avtonomistični ali kakikoli nevarnosti, ker so oni sami podarili Cipru britanskemu imperializmu. Vzhodno Trakijo pa Trčiji. Monarhofašisti prav tako podpirajo britanske imperialiste, da bi napravili iz Grčije svojo kolonijo. Monarhofašisti so oni, ki so izdali nacionalne interese Grčije in pravice našega naroda. Demokratski vojaki, podoficirji in oficirji! Ne omahujte, vaše mesto je proti angleškim okupatorjem, proti narodnim izdajalcem — monarhofašistom! Vaše mesto je pri

Generalisim Stalin
častni meščan Košice

Praga, 21. jan. (ČTK). Ob drugi obletnici osvoboditve slovenskega mesta Košice po Rdeči armadi je narodni odbor na slavnosti seji proglasil generalisima Stalina za častnega meščana mesta Košice. Slavnosti so se udeležili sovjetski veleposlanik v Pragi V. A. Zorin, podpolkovnik Pavlov, ki je zastopal sovjetsko armado in mnoge uradne osebnosti. Veleposlanik Zorin je prejel častno diplomono, ki so jo poslali generalisimu Stalinu.

Byrnes je podpisal mirovne pogodbe s sateliti Nemčije

Washington, 20. jan. (Reuter) Bivši ameriški zunanji minister James Byrnes je danes podpisal v imenu ZDA mirovne pogodbe z Italijo, Madžarsko, Romunijo in Bolgarijo. To je hkrati zadnji Byrnesov uradni akt, preden bo dokončno zapustil dosednji položaj.

Smrtne obsodbe nad člani sindikatov v Iranu

Teheran, 20. jan. (Tass). »Zafare« piše, da je vojsko sodišče obsodilo na smrt 11 članov sindikatov, ki so bili nečayno aretirani v Teheranu. Po pisanju lista »Ara« je vojaško sodišče obsodilo na smrt ne 11, ampak 29 članov sindikatov.

Obnovitev nemške industrije velika nevarnost za Evropo

London, 20. jan. »Reynolds News« objavlja danes članek poslanca angleškega parlamenta Edwina Johnsa, ki je bil pomočnik angleškega tožila pri razpravi zoper glavne nemške vojaške zločince v Nürnbergu. Pisec članka izčrpno opisuje vlogo velikih kapitalistov za Hitlerjevega režima v Nemčiji in piše: »Milijon razlogov je, zaradi katerih mora laburistična vlada iztrgati nemško industrijo iz rok zasebnikov. Med napadalnimi vojnimi nacističnimi Nemčiji, ki so jo nemški nacisti oskrbovali z orožjem in denarjem ter podpirali njeno politiko, je bilo ubitih 10 milijonov moških, žensk in otrok. Razen tega so nacistični krvniki uničili v plinskih celicah in taboriščih smrti 12 milijonov mož, žensk in otrok samo zato, da bi uvedli »novi red«, ki so ga podpirali nemški industriji v pričakovanju, da jim bo zagotovil stari gospodarski monopol v Evropi. Danes računajo ti ljudje pred vsem na stremženje Amerike, da bi dobila zasebna pobuda proste roke, nato na naše prizadevanje, da bi Nemčijo zopet postavili na noge, in končno na protisovjetsko delovanje, da bi na ta način lahko uspevali. Obnovitev delavnosti nemških industrij v bankirjev bi pomenila podpis smrtne obsodbe Evrope.«

Križanje ameriških in angleških interesov na Japonskem

Moskva, 20. jan. (Tass). »Izvestija« poudarjajo, da si po porazu Japonske Anglija prizadeva obnoviti svoje položaje na Pacifiku, ki jih je izgubila med vojno. Prisiljena je upoštevati velike spremembe, ki so nastale v položaju na Daljnem vzhodu, kjer se je povečala moč ZDA. Priznavanje vodilne vloge ZDA na Daljnem vzhodu je dobilo svoj izraz v zunanje-politični usmeritvi nekaterih vodilnih britanskih krogov. Za to usmeritev je značilno prizadevanje za zvezo z ZDA, katere namen je skupen boj za razdelitev sveta in obnovev angloameriškega gospodstva. Ta politika je posledica oslabilosti položajev angleškega kapitalizma v povojnem razdobju. V njej se odraža sprememba v vzajemnih odnosih med Anglijo in ZDA. Ta politika je predmet kritike najrazličnejših krogov v Angliji. Položaj, ki je nastal na Japonskem, je plod podpore, ki jo dajejo ameriška okupacijska oblastva japonskim reaktivnim klubom načelom poudarjajo deklaracijo. Poluradni krogi Anglije nedvoumno odobravajo tako politiko, toda angleška vlada ne more prezreti dejstva, da se interesi Anglije in Amerike na Japonskem prav nič ne skladajo, ampak si pogosto naravnost nasprotujejo v mnogih vprašanjih, ki se tičejo povojne Japonske. Obnavljanje japonskega imperializma, zunanja trgovina Japonske, raven japonske industrijske proizvodnje, problemi reparacij in gospodarskega olajšanja, vse to so bistvena vprašanja, glede katerih imajo Angličani svoje stališče. Američani pa zopet svoje. Delež ZDA v zunanji trgovini Japonske znaša sedaj najmanj 70%, med tem ko se je delež Anglije znatno zmanjšal. Nasprotno so pred vojno v trgovini z Japonsko dežele britanskega imperija prav malo zaostajale za ZDA. Tudi vprašanje izgradnje japonske povojne industrije je predmet nesoglasij med Britancji in Američani. Poluradni krogi ZDA so mnenja, da naj bi se dovolila japonski povojni industriji višja stopnja razvoja, da bi se na ta način industrija iznebila davčev na račun reparacij. Nasprotno Angliči vztrajajo pri omejitvi razvoja japonske lahke, zlasti tekstilne industrije, ker je bila Japonska pred vojno glavni tekmeček angleških tekstilnih tovarn na vseh svetovnih tržiščih, in celo na tržiščih britanskega imperija. Da bi se izravnala angloameriška nasprotja, so predložili vprašanje japonskih reparacij komisiji za Daljni vzhod v Washingtonu, ki je sprejela začasen sklep o reparacijah, ki bi jih morala plačati Japonska, vendar niti ta sklep, niti neposredna pogajanja, ki so se začela na pobudo Anglije, niso odstranila nesoglasij. Vsa nesoglasja so izraz zapletajev in nasprotij razne vrste v položaju povojne Anglije, ki se bori za »svoj« prostor pod soncem in ki hkrati po volji svojih državnikov vse bolj in bolj podreja, svojo politiko koristim ZDA.

Franco še vedno uživa gospodarsko pomoč inozemstva

London, 20. jan. (Tass). V zadnji številki španskega biltena, ki izhaja v Londonu, je bilo objavljeno naslednje poročilo: »Človek dobiva vtis, da polagajo Francova vlada in britanske trgovske tvrdke veliko važnost na možnost, da bi se Francu lahko vsak trenutek otežilo neposredno pošiljanje najpotrebnejših britanskih fabrikatov, zlasti pa strojev. Tako postanejo jasni tudi ukrepi nekaterih britanskih tvrdk, ki bi bili nemogoči brez politične oblasti, da bi namreč nadaljeval trgovino s Španijo v primeru uvedbe uradnih sankcij, ali pa, če delavci ne bi hoteli sodelovati pri pošiljanju blaga Francu. Portugalska je dala Španiji na razpolago 18 milijonov pezet za potrebe uvoza britanskega blaga čez Portugalsko v Španijo. Več kot verjetno je, da bo Portugalska spet postala to, kar je bila v španski državljanski vojni — oporišče za Francovo Španijo. Hkrati je skupina ameriških tvrdk odprla vrsti španskih tvrdk kredite za nakup strojev, električnega materiala, avtomobilov in kamionov. Tudi švicarski se zelo zanimajo za posledice britanskih tvrdk.

VREMENSKA NAPOVED
za srčdo 22. januarja 1947.
Spremenljivo oblačno. Temperatura se bo malo znižala.
TURISTIČNO VREMENSKO POROČILO
Snežne razmere se bistveno niso spremenile. Vreme se je zjasnilo pri tem, peratur med -10 in -15. Običnost zadnjih dni ni prinesla snega, ter malo nižinski turistični kraji le tanke plasti osneženega snega. Tem vajnejša »poročila za v.š.ške kraje. Opazujemo tedaj predavanje in poročilo v turistični turt Radia Ljubljane v petek, 22. januarja.

Avstrijske šolske oblasti še vedno podpirajo germanizacijo slovenskih šol

Glasilo Komunistične partije v Celovcu »Volksstimme« prinaša članek pod naslovom »Za pravice materinskega jezika«, v katerem razpravlja o zairanju koroških Slovencev za časa nacizma in danes. Med drugim piše: »Ko je bila zlomljena fašistična diktatura, so koroški Slovenci, ki so pomagali pri zlomu fašizma, v okviru Osvobodilne fronte postavili upravljene zahteve po uvedbi slovenskih šol. Pokrajinski vladi Koroške so predložili načrt, v katerem so zahtevali slovenske šole in zaščito svojega materinega jezika.

Pokrajinska vlada je ta predlog sprejela 11. novembra leta 1945. Kmalu pa se je pokazalo, da tega nekateri ljudje ne vidijo radi. Prišli so napadati uredbe in njihovo izvajanje. Prišlo je do stavke nacističnih učiteljev. Pokrajinska vlada je sprejela delegacijo, ki je protestirala proti uvedbi slovenskega jezika v šolah. Šolska oblast je takoj nato od 111 dvojezičnih učiteljev 30 šol. Ko bi se moralo na koncu šolskega leta videti, kakšne uspehe je dosegla ta uredba, so ugotovili, da so delo sabotirali. Zadovoljivi uspehi so bili samo v tistih maloštevilnih šolah, kjer so učitelji na lastno pest izvajali uredbo.

Toda prav ti učitelji, ki so na ta način pokazali svoje protifašistično prepričanje, so bili izpostavljeni nacističnim napadom. Na mesto, da bi jih šolske oblasti zaščitile, pa so bili premeščeni v čisto nemške šole, med drugimi tudi Johann Kreutzer, Lumbard in Melod Jenko, medtem ko je bil ravnatelj Franc Legat prisilno upokojen. Na drugi strani pa uživajo nacistični učitelji popolno zaščito šolskih oblasti. Najboljši dokaz za to je dejstvo, da je v okraju Borovlje nastavljenih 17 učiteljev in učiteljic, čeprav so registrirani kot nacisti.

Pristranost šolskih oblasti je prišla do izraza tudi v pogledih šolskih knjig. Tako je sestavljen nek slovenski učitelj slovensko članko, ki pa je je šolska oblast brez kakršne koli obrazložitve prepovedala. Za dvojezične šole so izdane šolske knjige samo v nemškem jeziku. Slovenski jezik je predviden v učnem načrtu kot prostovoljni predmet, poleg angleškega kot »modernega tujea jezika«. Avstrijske šolske oblasti torej smatrajo slovenski jezik v Slovenski Koroški kot tuj jezik, ne pa kot jezik slovenskega naroda na Koroškem.«

V zaroto na Madžarskem zapletenim poslancem bo odvzeta imuniteta

Budimpešta, 21. jan. (Tanjug). Si- noč je bila seja imunitetnega odbora madžarskega parlamenta, ki je proučevala zahtevo javnega tožilstva, da se šestim poslancem, vmešanim v zaroto proti republiki, odvzame poslanska imuniteta. Imunitetni odbor je sklenil predlagati parlamentu, da se poslancem stranke malih posestnikov Gyulayu Laszlu, Hamu Tiborju, Horvathu Janosu, Vataju Laszlu, Kissu Sandorju in Voeresu Vincntu odvzame poslanska imuniteta. Vsi navedeni poslanci so že v zaporu. Ta varnostni ukrep je upravičen zaradi tega, ker je poslanec Kaiman Salata, eden izmed voditeljev zarote po-

Interesi Francije zahtevajo vlado demokratske enotnosti

Pariz, 21. jan. (Tass) Po seji centralnega komiteja KP Francije je bilo objavljeno to-le poročilo: »Centralni komite Kompartije Francije smatra: 1. da nova francoska vlada manjšine ne bi mogla pri sedanjih pogojih doseči pozitivnih rešitev na področju zunanje in notranje politike, ki jih zahtevajo višji interesi države; 2. sestaviti se mora vlada široke nacionalne in demokratske enotnosti, ki bi bila sposobna rešiti sedanje resne težave; 3. država naj strogo obsodi vse, ki postavljajo svoje strankarske interese proti nacionalnim interesom in skušajo preprečiti sestavo takšne vlade.

Centralni komite je pooblastil politični urad Kompartije Francije za nadaljevanje potrebnih razgovorov zaradi sestave vlade, ki bo odgovarjala volji francoskega ljudstva, ter je po-

Churchillova propaganda za „Združene države Evrope“ vodi k razkolu med narodi

London, 21. jan. (Tanjug). Razpravljaljo o najnovejši kampanji Churchilla in njegovih pristaev za ustanovitev imenovane »Združene Evrope«, pravi »Reynolds News«, glasilo britanskega združenega gibanja, v svojem uvodniku: »Za Evropo je temeljnega pomena oblika politične, gospodarske in kulturne enotnosti, če hočemo, da bo naš kontinent ostal središče civilizacije. Vendar bo vsaka organizacija, ki bi pod Churchillovim vodstvom propagirala enotnost Evrope, prej povzročila razdor nego enotnost. Churchill se je izkazal kot predstavnik posebne vrste Evrope, v kateri narodi in razredi »vedo za mesto, ki jim pripada«. Zdi se, da je zanj 18. stoletje idealno razdobje. Na drugi strani je Churchill za vrnitev k »statusu quo« pred letom 1941.

Demokratska armada grškemu narodu

Atene, 21. jan. Štab demokratske armade Grčije je objavil naslednji proglas grškemu narodu: »Sinovi junaškega demokratskega grškega naroda, bratje demokrati! Monarhofašizem, izmeček angleškega imperializma, ki se poslužuje njegovega orožja in metod, je proglasil odkrito iztrebljevalno vojno herojskemu demokratskemu ljudstvu naše dežele. Monarhofašizem izvaja aretacije, muči, ubija, požiga in uničuje vse, samo da bi zlomil moralno našega junaškega naroda, da bi mu lahko vsilil dvakratne okove: okove domačega zločinskega monarhofašizma in okove krvavega angleškega imperializma. Demokratsko ljudstvo, ki se je junaško borilo, je nudilo ogromno pomoč splošni protifašistični borbi. Naše ljudstvo se je borilo za kruh, za svobodo, za neodvisnost in nacionalno suverenost in je to med borbo in s krvjo tudi izvajalo. Toda monarhofašizem in angleški imperializem s prevaro in nasiljem jemljejo grškemu narodu težko izvojevane pridobitve. V ta namen so ustvarili režim druge okupacije, za čegar utrditve vodijo iztrebljevalno vojno proti grškemu ljudstvu. V takih razmerah se je porodila demokratska armada, ki se bori za kruh, svobodo, neodvisnost, nacionalno suverenost in demokracijo. Vojaki, podoficirji in oficirji, antifasisti, bratje demokrati! V svojem prizadevanju, da podjarmijo naš narod, uporabljajo anglo-

Lenin:

O karakterju našega tiska

Vse preveč prostora zavzema politična agitacija po starem kopitu — politična graja. Sorazmerno mnogo premalo prostora pa najde v njem izgradnja novega življenja in dejstvo, ki je s tem v zvezi, ter dejstva vobče.

Zakaj ne pišemo raje samo v 10 — 20 vrsticah namesto v 200—400 o tako enostavnih, splošno znanih jasnih stvareh, ki množice o njih že precej vedo, kakor je podlo izdajstvo menjševikov, lakajev buržoazije, kakor je angleško-japonski vdor z namenom, da bi vzpostavili svete pravice kapitala, kakor je škripanje z zobmi ameriških milijarderjev proti Nemčiji itd., itd.? O tem je treba govoriti, treba je objaviti vsako novo dejstvo na tem področju, toda ne pisati člankov, ne ponavljajočih se razmišljanj, temveč samo v nekoliko vrstah, v telegrafskem slogu: žigosati te nove pojave stare, davno znane in obsojane politike.

Buržoazni tisk se v »dobrih starih buržoaznih časih« ni vtikal v »najsvetejšo svetinjo«, v to, kaj se dogaja v privatnih tovarnah, v privatnih podjetjih. To je odgovarjalo interesom buržoazije. Toda s to navado je treba enkrat za vselej prenehati. Mi pa s tem nismo prenehali. Značaj naših časopisov se še ni v toliko izpremenil, kakor bi se moral izpremeniti v družbi, ki prehaja od kapitalizma k socializmu.

Manj politike! Politika je popolnoma »razčiščena« in ugotovljena kot boj dveh taborov: proletariata, ki se je uprl, in peščice lastnikov sužnjev — kapitalistov (z njihovimi podpreniki vse tja do menjševikov itd.). O tej politiki se lahko, — ponavljam, — in se tudi mora govoriti čisto na kratko.

Več gospodarstva. Toda ne gospodarstva v smislu »splošnih« pojmov, učenih pregledov, intelektualnih načrtov in podobnih nesmiselnosti, ki so — na žalost — še prevečkrat res samo nesmiselnosti. Ne, gospodarstvo nam je potrebno v smislu zbiranja, skrbnega ocenjevanja in proučevanja podatkov o dejanskem izgradnji novega življenja. So li velike tovarne, poljedelske komune, odbori za pomoč siromakom, kmetkemu prebivalstvu, mestni sovjeti v izgradnji novega gospodarstva dejanske dosegli uspehe? Kakšne uspehe? Se dajo dokazati? Niso li to bajke, hvalisanja, intelektualni obeti (»organi« zbirajo se, »ustvarjen je načrt«, »zastavljene so sile«, »zdaj jamčimo«, »razvidno je izboljšanje« in drugi podobni šarlatanski načrti, za katere smo »mi« takšni moji- stri)? Na kak način so dosegli uspehe? Kako jih povečati?

Kje je črna lista zaostalih tovarn, ki so še po nacionalizaciji ostale nezgledno brezbriznosti, površnosti, nemarnosti, lopovščin in potvarjanja? Ne najdemo je. Toda takšne tovarne najdemo. Nemogoče nam je izvršiti svojo dolžnost, če se ne borimo proti tem »varuhom kapitalističnih tradicij«. Sleve smo, ne pa komunisti, dokler molče trpimo takšne tovarne! Ne znamo voditi razredne borbe po časopisju tako, kakor jo je vodila buržoazija. Spomnite se, kako je ona sijajno preganjala s tiskom svoje razredne sovražnike, kako se jim je rogala, kako jih je zasramovala in jim grenila življenje. Mi pa? Ali razredna borba v dobi prehoda od kapitalizma k socializmu ne obstoji v tem, da ščitimo interese delavskega razreda pred peščicami, skupinami in sloji delavcev, ki trdovratno vztra-

jajo pri tradicijah (navadah) kapitalizma in gledajo na sovjetsko državo baš tako kakor prej: delaj »zanjo« čim manj in čim slabše, izveči pa »iz nje« čim več denarja. Ali je mar malo takšnih malopridnežev, na primer med stavci v sovjetskih tiskarnah, med sornovskimi in putilovskimi delavci itd.? Koliko smo jih pri tem ujeli, koliko razkrinkali, koliko postavili na sramotni oder?

Tisk o tem molči. In če piše, piše stereotipno, uradno, ne pa kot revolucionarni tisk, kot organ diktature razreda, ki z dejanji dokazuje, da bo z železno roko štrli odpor kapitalistov in škodljivcev, ki so ohranili kapitalistične navade.

Enako je z vojno. Ali točemo po boječih vojskovodjih in nezmožnih? Ali smo očrnil pred vsi Rusi- jo polke, ki so zanič? Ali smo »ujeli« dovoljno število slabih primerov, ki bi jih morali z največjim krikom in vikom pognati iz armade?

Prof. A. Jerusalmiski:

Lenin in zunanja politika sovjetske države

Ko se je pred 23. leti razširila po svetu vest, da je Lenin umrl, sovjetsko ljudstvo v neizmerni žalosti ni samo spoznalo teže in nenadomestljivosti izgube, temveč je tudi začutilo, da je priznanje velikega Leninega genija v tem, da mora hoditi po poti, ki jo je pokazal Lenin. Sreča sovjetskega ljudstva je, da ga je po tej poti popeljal najboljši in najzvestejši Leninov učenec — Stalin.

To je bila pot grandiozne ekonomske, politične in kulturne presovne sovjetske države na socialističnih načelih. To je bila pot, ki je zagotovila naši deželi mir skozi leta ne glede na provokatorske poskuse japonskih imperialistov, dokler ga ni prekršil hitlerjevski fašizem. To je bila pot, ki je spreminila mlado sovjetsko državo v močnega socialistično državo in zagotovila njeno zgodovinsko zmago nad mračnimi silami fašistične osvajaštosti. In zdaj, ko so fašistične tolpe razbite, stopa sovjetska država znova na plan kot prvovrstni faktor, ki se bori za mir na vsem svetu. S tem tudi izpolnjuje oporoko nesmrtnega Lenina.

Veliki borec za mir Lenin je učil in v praksi pokazal, da miroljubni značaj sovjetske države ni pacifizem, ni abstraktno pojmovanje in ni demagoško geslo, temveč globoko in dosledno uveljavljano politično načelo. Lenin je učil in v praksi pokazal, da je socialistični državi, kjer ni mesta izkoriščanja ljudi, ni mesta izkoriščanja kapitalizma. Lenin je učil in v praksi pokazal, da lahko samo močna Rdeča armada, naslonjena na podporo vsega ljudstva, zagotovi uveljavljanje sovjetske politike miru.

Od začetka Oktobrske revolucije je bilo postavljeno pred nas vprašanje o zunanji politiki in mednarodnih odnosih kot glavno vprašanje — je ugotovil Lenin v novembru 1918. Že prvi mednarodni akt sovjetske države — Leninov dekret o miru, je imel za cilj sklenitev splošnega miru. V svojem referatu o zunanji politiki

zaradi njihove nepoštenosti, zaniknosti, zamuja itd.? Mi se ne borimo praktično, neusmiljeno in resnično revolucionarno proti konkretnim povzročiteljem zla. Premalo vzgajamo množice z živimi, konkretnimi primeri in zgledi z vseh področij življenja, čeprav je to glavna naloga tiska v času prehoda od kapitalizma k komunizmu. Premalo pozornosti posvečamo tisti vsakdanji strani življenja in tovarni, na vasi, v polku, kjer se ustvarja največ novega, kjer je potrebno največ pozornosti, objavljanja javne kritike, izločanja tistega, kar ni dobro, in pozivanja, naj se učimo od dobrega.

Manj politične graje, manj intelektualnega modrovanja, bliže k življenju! Bolj paziti na to, kako delavska in kmečka delovna množica ustvarja nekaj novega pri svojem vsakdanjem delu! Več ocenjevanja, v kolikor je to ustvarjanje komunistično.

(»Pravda«, št. 202, 20. septembra 1918. Glej »Dela«, zv. XXIII., str. 212—214.).

sovjetske države 14. maja 1918: je Lenin izjavil, da je treba »storiti vse za mir«. »Vse, kar more dati naša diplomacija, da odgodimo trenutke vojne... moramo storiti.«

Ko je sovjetska država zmagovalno končala »vojno za mir«, se je začelo novo obdobje njene mirnodobne politike, ki se uveljavlja v novih pogojih prav tako dosledno in odločno, kakor prej. Lenin je pokazal pri tem čudovite vzore združive globoke načelnosti sovjetske mirnodobne politike z mojsrskimi gibnostjo in raznovrstnostjo metod v uveljavljanju teh načel, naslanjajoč se na podrobno in točno analizo vseh nastalih konkretno zgodovinskih razmer in predvidevajoč tendence njenega nadaljnjega razvoja.

Velikanski vlogi v borbi sovjetske države za mir je imela pravilna ureditev nacionalnega vprašanja v naši deželi in pravilna nacionalna politika sovjetske države: »Enakost in suverenost narodov Rusije, pravica narodov Rusije do svobodne samoodločbe, vstevsi odcepitve in ustanovitve samostojne države, odprava vseh in vsakršnih nacionalnih in nacionalno verskih privilegijev in omejitev. Svobodni razvoj nacionalnih manjšin in etnografskih skupin, ki naseljujejo ozemlje Rusije.« Sovjetska republika se je odpovedala neenakopravnim pogodbam z vzhodnimi državami, navezala je s temi državami ekonomske in politične stike na osnovi enakopravnosti in priznanja njihove suverenosti, samostojnosti in neodvisnosti, pripravljena je bila pomagati tem državam v njihovi narodni osvobodilni borbi; vse to je bil izraz osnovnih načel sovjetske mirnodobne politike. Enako velikega, načelnega in zgodovinskega pomena s stališča okrepitve miru med narodi je bilo, da sta Lenin in Stalin 22. novembra leta 1917 podpisala proklamacijo na vse delovne muslimane Rusije in Vzhoda. V tem pomembnem dokumentu sta Lenin in Stalin razglasila, da se je sovjetska država odrekla politiki zasluževanja, osvajanja in delitve ozemelj, ki pripadajo zatiranim narodom.

Še zdaj črpa sovjetska država iz Leninovih načel zunanje politike,



Lenin govori na II. vserruskem kongresu Sovjetov

iz načel miru, svojo moralno silo. Podpora, ki jo nudi tem načelom vseh v prvih vrstah stoječe in napredno človeštvo, pa jim daje nedosegljivo veličino.

Narodi, ki so prenesli na svojih ramenih vse tegobe vojne, so predvsem zainteresirani na pravilni ureditvi vprašanju miru. Zato — je pisal Lenin — »moramo pomagati narodom, da posežejo v vprašanja vojne in miru«. Zdaj, ko so fašistični osvajačji v Evropi in Aziji

M. Davidov:

Lenin in Stalin o enakopravnosti narodov

Celokupna revolucionarna dejavnost Lenina in Stalina in vsa zgodovina boljševiške partije, ki sta jo ustvarila, je nerazdružljivo povezana z borbo proti razpihavanju nacionalne mržnje. Lenin in Stalin sta dokazala popolno neosnovanost nacionalističnih teorij, ki odrekajo narodom enakopravnost ter dokazala, da je možno skupno življenje in bratsko sodelovanje med narodi. Nacionalisti trdijo, da obstajajo višje in nižje rase, prvovrstni in drugovrstni, važni in nevažni narodi. Na ta način opravčujejo politiko nacionalnega zatiranja in rasnega zlostavljanja. Lenin in Stalin sta dokazala nujnost in praktično možnost izoblikovanja novih odnosov med narodi na osnovi enakopravnosti in prijateljstva ter medsebojnega spoštovanja in bratske pomoči.

V vseh etapah svoje zgodovine so se boljševiki zavzemali za to, da se vsakemu narodu prizna pravica do samoodločbe, to je pravica do politične neodvisnosti, pravica do odcepitve in ustanovitve samostojne države, ali da si izbere državo, v kateri sklopu hoče živeti. Toda, »da bi različni narodi«, je pisal Lenin, »mogli svobodno in mirno živeti v skupnosti, ali se odcepiti, kadar je to potrebno in ustanoviti posebne države, je potrebna popolna demokracija, ki jo brani delavski razred. Nobenih privilegijev narodov in jezikov in niti najmanjšega pritiska, niti najmanjše krivice nasproti narodnim manjšinam. To so principi delavske demokracije.«

V svojem klasičnem znanstvenem delu »Marksizem in nacionalno vprašanje« je Stalin poudaril potrebo popolne demokratizacije države kot pogoj za rešitev nacionalnega vprašanja.

Zahteva, da dobe vsi narodi v predrevolucijski Rusiji pravico do samoodločbe, je imela izreden pomen. To geslo boljševiške partije je dvignilo vse narode stare Rusije v borbo proti veleposelstvom in kapitalistom in pripomoglo k zmagi revolucije leta 1917.

razbiti, ko je treba položiti temelje trdnega miru, zvane te Lenineve besede kot opozorilo narodom na njihove dolžnosti do samih sebe in do bodočnosti. Spametovani z izkušnjami druge svetovne vojne so narodi enako zainteresirani na tem, da bi za dolgo zagotovili mir in splošno varnost. Kakor prej v vsej svoji zgodovini, stoji tudi zdaj v prvi vrsti borcev za mir sovjetska država, ki jo navdihujejo velike ideje nesmrtnega Lenina.

Priznanje pravice do samoodločbe tlačanih narodov je bilo potrebno tudi za osvoboditev ruskega naroda. »Narod, ki tlačil druge narode, tudi sam ne more biti svoboden«, sta govorila učitelja socialistične demokracije Marx in Engels. V tem spoznanju sta Lenin in Stalin, obenem s Partijo, ki sta jo vodila, vedno težila za tem, da ustvarita svobodno, neodvisno demokratično republikansko veliko Rusijo, ki bo razvijala svoje odnose do sosedov v duhu principa enakopravnosti in ne na suženjskem principu, ki ponižuje veliki narod.

Proglasujoč samoodločbo narodov s pravico do odcepitve sta Lenin in Stalin poudarjala, da je treba to reševati vedno le tako, da bo odgovarjalo tako političnim kakor ekonomskim pogojem v določeni zgodovinski trenutku. Najvišji kriterij pri rešitvi tega vprašanja predstavljajo interesi delavcev.

V zavesti skupnih interesov so narodi stare Rusije po zmagi Oktobrske revolucije določili obliko svoje državne ureditve. Devet desetlin narodov, ki so naseljevali Rusijo, je priznalo nujnost, da se vključijo v prostovoljno zvezo, ker so samo v skupnih naporih videli pogoje za svoj obstoj in neodvisnost. Skoro ni bilo naroda, ki bi se bil želel odcepiti od te prostovoljne zveze.

Kakor se je krepila sovjetska ureditev, tako se je tudi ta zveza vedno bolj utrjevala. Danes predstavlja sovjetska država zvezo 16 zveznih suverenih republik, od katerih jih je več, ki imajo v svojem sestavu avtonomne republike, avtonomne oblasti in nacionalna okrožja.

Eden prvih korakov sovjetske oblasti je bil ta, da je objavila »Deklaracijo o pravicah narodov Rusije«, ki je vsebovala osnovna načela nacionalne politike sovjetske oblasti: pravico do samoodločbe, ukinitve vseh nacionalnih in nacionalno - verskih predpravil in omejitev ter svoboden razvoj narodnih manjšin in narodnostnih skupin, ki naseljujejo Rusijo. V duhu teh principov je sovjetska

država v svojem razvoju dosegla današnji procvit in moč.

Po definiciji Stalina so glavni faktorji, ki so dovedli do spremembe odnosov med narodi Sovjetske zveze, odstranili medsebojno nezaupanje in okrepili medsebojno prijateljstvo, v tem, da v Sovjetski zvezi ni izkoriščevalskih razredov, ki so glavni organizatorji mednarodnih sporov; da ni izkoriščanja, ki povzroča medsebojno nezaupanje in podžiga nacionalno mržnjo; v tem, da obstoji v Sovjetski zvezi oblast delavskega razreda, ki je sovražnik vsakega zasluževanja in zanesljiv nositelj resničnega bratstva med narodi; dejansko izvajanje medsebojne pomoči med narodi na vseh področjih gospodarskega in družbenega življenja; ter končno razcvet nacionalne kulture narodov ZSSR, nacionalne po obliki in socialistične po vsebini. Ta dejstva so omogočila pravo bratsko sodelovanje sovjetskih narodov v sistemu enotne zvezne države.

Edinstvo in prijateljstvo narodov ZSSR je največji vir moči sovjetske države. To edinstvo in prijateljstvo narodov je omogočilo mladi sovjetski republiki, da je razbila sile notranje in zunanje protirevolucije v letih državljanske vojne. V edinstvu in prijateljstvu narodov je glavni vzrok velikih političnih, ekonomskih in kulturnih uspehov v ZSSR. Moč sovjetske države in trdno prijateljstvo njenih narodov sta bili preizkušeni v največji vojni, kar jih pozna človeštvo. Dokler bo trajalo to prijateljstvo, bodo sovjetski narodi svobodni in nepremagljivi...

Lenin je gledal na obdobje imperializma kot na obdobje vse hujšega zatiranja narodov vsega sveta od strani male skupine »velikih« kapitalističnih držav. Največje nasprotje sodobnega kapitalističnega sistema je še vedno nasprotje med zaslužnimi narodi, kolonialnimi in podrejenimi deželami in med narodi, ki gospodarijo nad njimi. Zmaga protihitlerjevske koalicije v drugi svetovni vojni je okrepila prizadevanja tlačanih narodov za narodno svobodo. Med vojno je vse narode navdihnil program protihitlerjevske koalicije, ki jo je ustvaril Stalin. V tem programu je zapovedano: uničenje rasnih predpravil; enakopravnost narodov in nedotakljivost njihovega ozemlja; osvoboditev zaslužnih narodov in vzpostavitev njihovih suverenih pravic; pravica vsakega naroda, da se organizira po lastnem preudarku; ekonomska pomoč prizadetim narodom s ciljem, da dosežejo materialno blaginjo; uvedba demokratične svobode in uničenje hitlerjevskega režima.

Iste principe vsebuje tudi statut Združenih narodov, toda predstavlja ključno reakcionarno smeri v mednarodni

Nadaljevanje na 4. strani

M. Gorki:

Iz mojih spominov na Lenina

(Odlomki)

V Hyde Parku je nekoliko delavcev, ki so videli Lenina prvič, govorilo o njegovem vedenju med kongresom. Nekdo je značilno rekel:

»Ne vem, morda imajo delavci tu v Evropi še kakšnega drugega, prav tako pametnega človeka. Bebel ali še koga. Toda ne verjamem, da bi bil še kdo, ki bi ga jaz vžljubil tako kakor tega.«

Drugi delavec je z nasmehom dejal:

»Ta je naš!«
Odgovoril sem mu:
»Tudi Plehanov je naš!«
Slišal sem preizčen odgovor:
»Plehanov je naš učitelj, naš gospodar, Lenin pa je naš voditelj in naš tovariš.«

Mlad fant je z nasmehom pripomnil:
»Plehanova ovira salonska suknja.«
Spominjam se tega dogodka: neki delavec - menjševik je ustavil Lenina, ko je šel v restavracijo, in ga nekaj vprašal. Lenin se je ustavil, njegova družba pa je odšla dalje. Ko je čez pet minut prišel v restavracijo, je nejevoljno rekel:

»Čudim se, da je na partijski kongres prišel tako naiven fant! Vprašal me je: V čem je vendar pravi vzrok nesoglasja? V tem, pravim, ker bi vaši tovariši hoteli zasedati v parlamentu, mi smo pa prepričani, da se mora delavski razred pripravljati na borbo! Zdi se mi, da je razumel.«

Obedovalci smo v majhni družbi vselej v eni in isti majhni, ceneni restavraciji. Opazil sem, da je Vladimir Iljič jedel zelo malo: dve, tri ocvrta

jajca, majhen košček slanin in vrček temnega gostega piva. Očitno je bilo, da je do sebe naravnost malomaren, vselej me je pa osupnila njegova velika skrb za delavce. Za prehrano je skrbel M. F. Andrejeva, ki jo je Lenin vedno spraveval: »Kako mislite: niso morda tovariši lačni? Ne? Lim... hm... Ali ne bi bilo dobro, dati jim obilnejše malice?«

Nekoč je prišel v hotel, kjer sem stanoval, in opazil sem, kako je otipaval rjuhe.

»Kaj pa delate?«
»Gledam, ali rjuhe niso morda vlažne?«

Nisem takoj razumel, zakaj mora vedeti, kakšne rjuhe imajo v Londonu. Ko je to opazil, mi je pojasnil. »Morate paziti na zdravje.« Jeseni leta 1918. sem vprašal sornovskega delavca Dmitrija Pavlova, katera Lenina poteza se mu zdijo najbolj bistvena.

»Preprostost. Preprost je kakor resnica.«

To je rekel kakor nekaj, kar je že davno premislil in spoznal.

Znano je, da najbolj strogo presoja človeka njegovi uslužbenici. Toda Leninov šofer Gil, človek, ki je mnogo doživel, je govoril:

»Lenin je poseben človek. Takih sploh ni. Vozim ga po Mjaskini, promet je ogrožen, vozim počasi, ker se bojim, da mi polomijo avto, stalno robim, sem zelo razburjen. On pa odpre vrata, zleze po stopnici k meni pa mi pravi:

»Prosim vas, Gil, ne razburjajte se. Vozite tako kakor vsi.« Star šofer sem v tem, da tako ne bo nihče naredil.«

Težko je opisati tisto naravnost in gibčnost, s katero so se vsi njegovi vtisi zlivali o eno samo strugo.

Njegova misel se je kakor puščica pri kompasu vselej obračala v smer razrednih interesov delovnega ljudstva. Ko smo bili nekoč v Londonu prosti, smo šli v »music-hall«, neke vrste ljudsko gledališče. Vladimir Iljič se je prisrčno smejal, ko je gledal klovne, ekscentrike, in ravnodušno gledal vse ostalo. Najbolj pa ga je zanimal prizor, kjer so delavci čakali gozd v Britanski Kolumbij. Majhen oder je predstavljal tabor v gozdu, v ospredju sta pa dva korenjaka v eni minuti posekala metra debelo drevo.

»To je končno le za občinstvo, v resnici pač ne morejo delati s tako naglico« — je rekel Iljič. »Toda jasno je, da uporabljajo tudi tam sekire in kvarijo les ter ga spreminjajo v kopicu neuporabnih trsk. To so vam kulturni Angležji!«

Govoril o gospodarski anarhiji v kapitalističnem redu, o velikem odstotku surovin, ki se brezkoristno razpije in končno z obžalovanjem ugotovi, da od sedaj še ni nihče napisal o tem knjižice. Nekaj mi ni bilo razumljivo, toda nisem utegnil vprašati Vladimirja Iljiča, ker je že zanimivo govoril o ekscentričnosti kot posebnih oblikah gledališke umetnosti.

»Ima namreč nekakšen satiričen oziroma skeptičen odnos do splošno priznanih reči, nekako stremenje, obrniti vse narobe in pokazati neločljivost tistega, kar je navadno. Zamotano je, toda zanimivo.«

Čez dve leti je na Capriju v pogovoru z A. A. Bogdanovim-Malinovskim o utopičnem romanu rekel:

»Lahko bi napisali roman za delavce o tem, kako so kapitalistične pajkave oropale zemljo vse naite, železa, lesa in premoga. To bi bila zelo koristna knjiga, signor mahisti!«

Ko sva se v Londonu poslavljala, mi je rekel, da bo vsakogar prišel na počitnice na Capri.

Toda preden je utegnil priti, sem ga srečal v Parizu, v dvosobnem študentskem stanovanju, ki je bilo študentsko le po obsegu, ne pa glede snage in reda. Nadežda Konstantinova nama je skuhala čaj in rekam odšla. Ostala sva sama. Tedaj je razpadalo »Znanje« in prišel sem k Leninu, da bi se dogovoril z njim glede organiziranja nove založbe, ki bi po možnosti združila vse naše pisatelje. Predlagal sem Vladimirju Iljiču, naj prevzame skupaj z V. V. Vorovskim uredniške posele v inozemstvu, v Rusiji pa bi jih zastopal V. A. Desnicki-Strojev.

Zdelo se mi je, da bi bilo potrebno, napisati celo vrsto knjig iz zgodovine zapadnih literatur in ruske literature, ki bi nudile delavcem bogato gradivo za samouizobraževanje in propagando.

Toda Vladimir Iljič je ovrgel te načrte, ker je opozoril na cenzuro in na težave pri organizaciji ljudi, ki so večinoma zaposleni s praktičnim partijskim delom in zato ne utegnejo pisati. Toda glavni in zame najbolj prepričljivi razlog je bil tale: sedaj ni čas za obsežno knjigo, ker obsežne knjige bere inteligentna, ta pa kakor vidimo zapušča socializem in gre v liberalizem in mi je ne bomo odvrnili

od poti, ki si jo je izbrala. Potrebnovali bi brošure, dobro bi bilo tudi obnoviti knjižnico »Znanje«, toda v Rusiji je to nemogoče zaradi cenzure, tukaj pa zaradi težav s transportom. Morali bi poslati med množice desetine in stotine tisoč letakov, takih količin pa ni mogoče prevažati ilegalno. Rajši počakajmo z založbo bolj-ših časov.

S presenetljivo, njemu lastno živahnostjo in jasnostjo je govoril o Dumi, o kadeti, ki se »sramujejo biti okto-bristi«, o tem, da je »pred njimi samo ena pot, in to na desno«, nato pa do-kazoval, da se približuje vojna in si-ker »najbrže ne ena sama, temveč cela vrsta vojn«. Ta njegova slutnja se je kmalu uresničila na Balkanu.

Vstal je, z značilno kretnjo vtaknil preste pod pazduho in počasi korakal po tleh sobi, mežikajoč z blestečimi očmi.

»Pršlo bo do vojne. Neizogibno. Kapitalistični svet je dosegel stanje gnilega vrenja, že sedaj so ljudje za-strupljeni s šovinizmom in nacionaliz-mom. Proletariat? Dvomim, da bo proletariat našel moči, da odvrne pre-livanje krvi. Kako bi to mogel sto-riti? Splošna evropska stavka? Za to je premalo organiziran in zaveden. Taka stavka bi pomenila začetek državljanske vojne: mi, realni politiki, pa ne moremo računati s tem.«

Ustavlil se je in mračno rekel:

»Proletariat bo strahovito trpel, ta-ka je sedaj njegova usoda. Toda nje-govi sovražniki se bodo izžrpli v medsebojni borbi. To je prav tako neizogibno.«

Stopil je k meni in rekel tiho, toda silovito, kakor začuden:

»Ne, pomislite, čemu stiti gonijo la-čne v klavnicu druge proti drugim?«

Ali mi lahko izmislite gusnejiš in bolj idiotski zločini? Delavci bodo še drago plačali, toda končno bodo zmagali. Taka je volja zgodovine!«

Večkrat je govoril o zgodovini, toda nikoli nisem opazil v njegovih besedah fetišističnega oboževanja njene moči in volje.

Govor ga je razburil; sedel je k mizi, si obrisal znojno čelo, izpil nekaj požirkov čaja in nenadoma vprašal:

»Kakšen škandal ste pa imeli v Ameriki? Bral sem v časopisih, toda ne vem, kako se je to zgodilo.«

Z nekaj besedami sem mu opisal svoje doživljanje.

Nikoli še nisem srečal človeka, ki bi se znal tako prisrčno smejati kakor Vladimir Iljič. Bilo je naravnost čudno, da se more tak realist, človek, ki tako dobro vidi in globoko čuti neizogibnost velikih socialnih tragedij, ki je nepomirljiv in neizprosen v svojem sovraštvu do kapitalističnega sveta, da se more tak človek smejati prisrčno kakor otrok. Tisti, ki se tako smeje, mora imeti veliko in krepko duševno zdravje.

»Joj, kako ste zabavni!« je govoril v smeju. »Nisem si mislil... Hudir-jevo je smešno.« Obrisal si je solze, nato pa resno rekel s prijaznim, mehkim nasmehom:

»Sijajno je, da gledate na svoje ne-zgode s humorjem. Humor je krasna, zdrava lastnost. Odlično razumem hu-mor, toda ne obvladam ga. Smešnega pa v življenju ni manj kakor žalost-nega, prav gotovo ga ni manj.«

Dogovorila sva se, da ga bom obiškal naslednjega dne, toda vreme je bilo grdo, bljuval sem kri in moral sem odpotovati.

Fizkultura in sport

Priprave za prvi kongres FISAJ-a

V Beogradu so v teku velike priprave za prvi kongres Fizkulture zveze Jugoslavije. V pripravi je priprava delegacij iz vseh republik, ki bodo sodelovali pri delu komisije. Kongresu bo prisostvovalo 36 delegatov. V teku so velike priprave za sprejem fizikulturelne delegacije drugih demokratičnih držav.

V nedeljo so prišli z delom tri predstojatelji za organizacijski vprašanja, za proslavo fizikulturelne dne leta 1947 in za vprašanja v zvezi z napredkom športa.

Delovni program kongresa

Centralni odbor Fizkulture zveze Jugoslavije je izdelal delovni program za kongres.

Svečana otvoritev kongresa bo 26. januarja v dvorani beograjske pravne fakultete.

Na plenarni seji kongresa 27. januarja bo predsednik Centralnega odbora Fizkulture zveze Jugoslavije Rato Dugojević govoril o razvoju fizikulturelne gibanja v F.I.R.J. Nato bo podal generalni sekretar Miroslav Krečić poročilo o dosedanjih delih in bodočih nalogah.

V torek 28. januarja bo podal na kongres referat minister za finance vlade R. Slovenije in predsednik Glavnega odbora Fizkulture zveze Slovenije Zoran Polić o izgradnji fizikulturelne kadrov.

Pred prvenstvom v hokeju na ledu

V petek 24. v soboto 25. in nedeljo 26. t. m. bo Ljubljana prizorišče največjih borb v hokeju na ledu, kar jih bo doletelo odigranje v Jugoslaviji. Borbo za naslov državnega prvaka, tem tekmovalju bodo nastopajoča moštva, federalni prvaki, pokazala vse znanje in poštenost. Lahko trdimo, da bodo izkušenejši tekmovalci predvedli igranje, ki bo pomembna vrhunec tega, kar se da doseči pri panogi športa brez umetnega igranja.

V letošnji zimi, ki je bila hokejskovala, je dovolj naklonjena, so se vsa moštva na to težko preizkušajo, dobro pripravila, s snemno pričakovali posebno v tekmi Ljubljana - Triglav, eno najlepših, ki jo bodo zagrebeni borci, kar smo jih kdaj videli v Ljubljani.

Federalna prvenstva so odigrana. Prvaki republik se bodo pomerili na državni ravni.

Prvenstvo celjskih srednjih šol v slalomu

Kot vsako nedeljo so tudi 19. t. m. obiskovali smučarje v okolici Celjske koče na pod Tolstih vrhov: v krasnem zimnem dnevu, ob idealnih snežnih prilikah, saj je med tednom zapadlo na 40 cm odloga 15 cm suhega snega, se je vršilo prvenstvo celjskih srednjih šol v alpskem smučanju.

Razumevajoč važnost fizikulture za našo mladino, je Mestni ljudski odbor v Celju prostrani mladinski dom pod Tolstimi vrhovi dal v uporabo SFD Ključev. Mladinski člani smučarske sekcije tega društva in mladina so s prostovoljnimi delom odprli prostori dom, ki bo oskrboval vsako soboto in nedeljo na bo lahko sprejel do 200 smučarjev.

Mladinski aktivisti, ki so se pripravili na prvenstvo, so se pripravili na prvenstvo v celjskih srednjih šolah. Srednješolski sodelovanjem funkcionarjev matičnega društva in profsorskega zbora svoje nameno odlično izvedli, tako da so se lahko skrati vršile tekme na treh krajih.

Sevinski gledalci so z velikim zanimanjem sledili tekmovalni tekmi, ki je odprla nastopajoče. Zlasti veliko odpravanja so želi najmlajši, ki so s svojo izrazno vožnjo navdušili vse, saj je ravno teh najmlajših bodočnost našega smučarstva.

Prvenstvo Slovenije v namiznem tenisu

Po sedmih letih premora je bilo v letih 18. do 19. januarja spet odigrano prvenstvo Slovenije v namiznem tenisu. Prvenstvo je bilo v Mariboru v izdobi strožnega fizikulturelne odbora. Nastopilo je 86 tekmovalcev. Tekmovanja se je udeležilo 11 društev, in sicer Enotnost, Krim in Triglav iz Ljubljane, St. Križ, Kranj, J. Grozovič iz Jesenice, Rudar iz Friborja, Ključev iz Celja, Nafta iz Dolnje Lendave in Polet in Zvezdica iz Maribora. Igre so se pričele v soboto dopoldne ob 9 in so se popoldne nadaljevale, zvečer pa so bile zaradi boksarskega nastopa prekinele. Zjutraj se je odprlo prvenstvo v tenisu, ki je bilo zaključeno v večer. Tekmovanju je prisostvovalo precejšnje število prijateljev namiznega tenisa. Zbrane tekmovalce in občinstvo je pozdravil predsednik okrožnega fizikulturelne odbora, ki je v svojem govoru poudaril pomen fizikulturelne vzgoje.

Organizacija turnirja je bila prepuščena eni sami osebi, ki razumljivo ni mogla vsega dela. Neumornemu prizadevanju tov. Medveška in nekaterim reventom, ki so mu pomagali, gre zasluha, da je bilo prvenstvo kljub temu zvedeno. Edini protest je bil proti žrebanju, ki niso odgovarjale svojemu namenu.

Na prvenstvo so bili doseženi naslednji rezultati:

Moska moštva. Igralo je 10 moštvo, med katerih so prišla v pol finale Enotnost, Polet, Krim, ter Ključev. Karer je bilo pričakovati je Enotnost premagala Ključev s 5:1. Krim je premagal Ključeva prav tako s 5:1. V finalni igri v nedeljo dopoldne med Enotnostjo in Krimom je zmagala Enotnost s 5:1. Polet je bil naslednji: Kamensk: Strojniki R. 2:1, Potončnik: Aleš 2:1, Krečić: Kamensk: 2:0, Kamensk: Aleš 2:1, Krečić: Strojniki R. 2:0, Potončnik: Gabrovšek 2:1. Enotnost je postala prvak Slovenije v moskih moštvi. Moštva so razvrščena takole: 1. Enotnost (Krečić D., Kamensk S., Potončnik M., Krim R., Kamensk S., Potončnik M., Krim R., Kamensk S., Potončnik M., Krim R.).

2. Polet (Korenčan F., Moran J., Podlesnik I., Ključev (Coh J., Rebevsch F., inž. Didek J.).

Zenskih moštvo je bilo 5, od katerih sta prišli v finale Krim ter Enotnost. Prva štirje mesta so zasedli: 1. Gabrovšek 2:0, Kamensk: 2:0, Zvezdica: 2:0, Bedenkovo 2:0 ter Rihartarjevo 2:0. V finalni igri je zmagala naša najboljša igralna Urban Nada nad Pogacarjevo 2:0 in si tako priborila naslov prvakine Slovenije. Vrstni red zenskih moštvo je takle: 1. Kranj (Urban Nada, Bedenkovo).

2. Enotnost (Pogacar M., Kresc K.), 3. — 4. Polet (Vidic I., Močnik M.), 5. Zvezdica (Krečić D., Muravš), 6. Ključev (Rihartar B., Deržek S.).

Mladinska moštva. Šest mladinskih moštvo je tekmovalo za naslov najboljšega slovenskega društva v namiznem tenisu. V finale sta si priborila vstop Zvezdica z znano nad Ključevom 5:2 ter Enotnost z znano nad Triglavom 5:0 in Krimom 5:0. V finalni igri je zmagala naša najboljša igralna Urban Nada nad Pogacarjevo 2:0 in si tako priborila naslov prvakine Slovenije. Zmagovalec je pokazal lepo ofenzivno igranje. Zdi se, da najboljši igralci niso bili v formi, ker bi sicer vrstni red najbrže drugačen.

Prva štirje mesta so zasedli: 1. Gabrovšek 2:0, Kamensk: 2:0, Zvezdica: 2:0, Bedenkovo 2:0 ter Rihartarjevo 2:0. V finalni igri je zmagala naša najboljša igralna Urban Nada nad Pogacarjevo 2:0 in si tako priborila naslov prvakine Slovenije. Vrstni red zenskih moštvo je takle: 1. Kranj (Urban Nada, Bedenkovo).

2. Enotnost (Pogacar M., Kresc K.), 3. — 4. Polet (Vidic I., Močnik M.), 5. Zvezdica (Krečić D., Muravš), 6. Ključev (Rihartar B., Deržek S.).

Mladinska moštva. Šest mladinskih moštvo je tekmovalo za naslov najboljšega slovenskega društva v namiznem tenisu. V finale sta si priborila vstop Zvezdica z znano nad Ključevom 5:2 ter Enotnost z znano nad Triglavom 5:0 in Krimom 5:0. V finalni igri je zmagala naša najboljša igralna Urban Nada nad Pogacarjevo 2:0 in si tako priborila naslov prvakine Slovenije. Zmagovalec je pokazal lepo ofenzivno igranje. Zdi se, da najboljši igralci niso bili v formi, ker bi sicer vrstni red najbrže drugačen.

Prva štirje mesta so zasedli: 1. Gabrovšek 2:0, Kamensk: 2:0, Zvezdica: 2:0, Bedenkovo 2:0 ter Rihartarjevo 2:0. V finalni igri je zmagala naša najboljša igralna Urban Nada nad Pogacarjevo 2:0 in si tako priborila naslov prvakine Slovenije. Vrstni red zenskih moštvo je takle: 1. Kranj (Urban Nada, Bedenkovo).

2. Enotnost (Pogacar M., Kresc K.), 3. — 4. Polet (Vidic I., Močnik M.), 5. Zvezdica (Krečić D., Muravš), 6. Ključev (Rihartar B., Deržek S.).

Mladinska moštva. Šest mladinskih moštvo je tekmovalo za naslov najboljšega slovenskega društva v namiznem tenisu. V finale sta si priborila vstop Zvezdica z znano nad Ključevom 5:2 ter Enotnost z znano nad Triglavom 5:0 in Krimom 5:0. V finalni igri je zmagala naša najboljša igralna Urban Nada nad Pogacarjevo 2:0 in si tako priborila naslov prvakine Slovenije. Zmagovalec je pokazal lepo ofenzivno igranje. Zdi se, da najboljši igralci niso bili v formi, ker bi sicer vrstni red najbrže drugačen.

Prva štirje mesta so zasedli: 1. Gabrovšek 2:0, Kamensk: 2:0, Zvezdica: 2:0, Bedenkovo 2:0 ter Rihartarjevo 2:0. V finalni igri je zmagala naša najboljša igralna Urban Nada nad Pogacarjevo 2:0 in si tako priborila naslov prvakine Slovenije. Vrstni red zenskih moštvo je takle: 1. Kranj (Urban Nada, Bedenkovo).

2. Enotnost (Pogacar M., Kresc K.), 3. — 4. Polet (Vidic I., Močnik M.), 5. Zvezdica (Krečić D., Muravš), 6. Ključev (Rihartar B., Deržek S.).

Mladinska moštva. Šest mladinskih moštvo je tekmovalo za naslov najboljšega slovenskega društva v namiznem tenisu. V finale sta si priborila vstop Zvezdica z znano nad Ključevom 5:2 ter Enotnost z znano nad Triglavom 5:0 in Krimom 5:0. V finalni igri je zmagala naša najboljša igralna Urban Nada nad Pogacarjevo 2:0 in si tako priborila naslov prvakine Slovenije. Zmagovalec je pokazal lepo ofenzivno igranje. Zdi se, da najboljši igralci niso bili v formi, ker bi sicer vrstni red najbrže drugačen.

Prva štirje mesta so zasedli: 1. Gabrovšek 2:0, Kamensk: 2:0, Zvezdica: 2:0, Bedenkovo 2:0 ter Rihartarjevo 2:0. V finalni igri je zmagala naša najboljša igralna Urban Nada nad Pogacarjevo 2:0 in si tako priborila naslov prvakine Slovenije. Vrstni red zenskih moštvo je takle: 1. Kranj (Urban Nada, Bedenkovo).

2. Enotnost (Pogacar M., Kresc K.), 3. — 4. Polet (Vidic I., Močnik M.), 5. Zvezdica (Krečić D., Muravš), 6. Ključev (Rihartar B., Deržek S.).

Mladinska moštva. Šest mladinskih moštvo je tekmovalo za naslov najboljšega slovenskega društva v namiznem tenisu. V finale sta si priborila vstop Zvezdica z znano nad Ključevom 5:2 ter Enotnost z znano nad Triglavom 5:0 in Krimom 5:0. V finalni igri je zmagala naša najboljša igralna Urban Nada nad Pogacarjevo 2:0 in si tako priborila naslov prvakine Slovenije. Zmagovalec je pokazal lepo ofenzivno igranje. Zdi se, da najboljši igralci niso bili v formi, ker bi sicer vrstni red najbrže drugačen.

Prva štirje mesta so zasedli: 1. Gabrovšek 2:0, Kamensk: 2:0, Zvezdica: 2:0, Bedenkovo 2:0 ter Rihartarjevo 2:0. V finalni igri je zmagala naša najboljša igralna Urban Nada nad Pogacarjevo 2:0 in si tako priborila naslov prvakine Slovenije. Vrstni red zenskih moštvo je takle: 1. Kranj (Urban Nada, Bedenkovo).

2. Enotnost (Pogacar M., Kresc K.), 3. — 4. Polet (Vidic I., Močnik M.), 5. Zvezdica (Krečić D., Muravš), 6. Ključev (Rihartar B., Deržek S.).

Mladinska moštva. Šest mladinskih moštvo je tekmovalo za naslov najboljšega slovenskega društva v namiznem tenisu. V finale sta si priborila vstop Zvezdica z znano nad Ključevom 5:2 ter Enotnost z znano nad Triglavom 5:0 in Krimom 5:0. V finalni igri je zmagala naša najboljša igralna Urban Nada nad Pogacarjevo 2:0 in si tako priborila naslov prvakine Slovenije. Zmagovalec je pokazal lepo ofenzivno igranje. Zdi se, da najboljši igralci niso bili v formi, ker bi sicer vrstni red najbrže drugačen.

Prva štirje mesta so zasedli: 1. Gabrovšek 2:0, Kamensk: 2:0, Zvezdica: 2:0, Bedenkovo 2:0 ter Rihartarjevo 2:0. V finalni igri je zmagala naša najboljša igralna Urban Nada nad Pogacarjevo 2:0 in si tako priborila naslov prvakine Slovenije. Vrstni red zenskih moštvo je takle: 1. Kranj (Urban Nada, Bedenkovo).

2. Enotnost (Pogacar M., Kresc K.), 3. — 4. Polet (Vidic I., Močnik M.), 5. Zvezdica (Krečić D., Muravš), 6. Ključev (Rihartar B., Deržek S.).

Mladinska moštva. Šest mladinskih moštvo je tekmovalo za naslov najboljšega slovenskega društva v namiznem tenisu. V finale sta si priborila vstop Zvezdica z znano nad Ključevom 5:2 ter Enotnost z znano nad Triglavom 5:0 in Krimom 5:0. V finalni igri je zmagala naša najboljša igralna Urban Nada nad Pogacarjevo 2:0 in si tako priborila naslov prvakine Slovenije. Zmagovalec je pokazal lepo ofenzivno igranje. Zdi se, da najboljši igralci niso bili v formi, ker bi sicer vrstni red najbrže drugačen.

Prva štirje mesta so zasedli: 1. Gabrovšek 2:0, Kamensk: 2:0, Zvezdica: 2:0, Bedenkovo 2:0 ter Rihartarjevo 2:0. V finalni igri je zmagala naša najboljša igralna Urban Nada nad Pogacarjevo 2:0 in si tako priborila naslov prvakine Slovenije. Vrstni red zenskih moštvo je takle: 1. Kranj (Urban Nada, Bedenkovo).

2. Enotnost (Pogacar M., Kresc K.), 3. — 4. Polet (Vidic I., Močnik M.), 5. Zvezdica (Krečić D., Muravš), 6. Ključev (Rihartar B., Deržek S.).

Mladinska moštva. Šest mladinskih moštvo je tekmovalo za naslov najboljšega slovenskega društva v namiznem tenisu. V finale sta si priborila vstop Zvezdica z znano nad Ključevom 5:2 ter Enotnost z znano nad Triglavom 5:0 in Krimom 5:0. V finalni igri je zmagala naša najboljša igralna Urban Nada nad Pogacarjevo 2:0 in si tako priborila naslov prvakine Slovenije. Zmagovalec je pokazal lepo ofenzivno igranje. Zdi se, da najboljši igralci niso bili v formi, ker bi sicer vrstni red najbrže drugačen.

Prva štirje mesta so zasedli: 1. Gabrovšek 2:0, Kamensk: 2:0, Zvezdica: 2:0, Bedenkovo 2:0 ter Rihartarjevo 2:0. V finalni igri je zmagala naša najboljša igralna Urban Nada nad Pogacarjevo 2:0 in si tako priborila naslov prvakine Slovenije. Vrstni red zenskih moštvo je takle: 1. Kranj (Urban Nada, Bedenkovo).

2. Enotnost (Pogacar M., Kresc K.), 3. — 4. Polet (Vidic I., Močnik M.), 5. Zvezdica (Krečić D., Muravš), 6. Ključev (Rihartar B., Deržek S.).

Mladinska moštva. Šest mladinskih moštvo je tekmovalo za naslov najboljšega slovenskega društva v namiznem tenisu. V finale sta si priborila vstop Zvezdica z znano nad Ključevom 5:2 ter Enotnost z znano nad Triglavom 5:0 in Krimom 5:0. V finalni igri je zmagala naša najboljša igralna Urban Nada nad Pogacarjevo 2:0 in si tako priborila naslov prvakine Slovenije. Zmagovalec je pokazal lepo ofenzivno igranje. Zdi se, da najboljši igralci niso bili v formi, ker bi sicer vrstni red najbrže drugačen.

Prva štirje mesta so zasedli: 1. Gabrovšek 2:0, Kamensk: 2:0, Zvezdica: 2:0, Bedenkovo 2:0 ter Rihartarjevo 2:0. V finalni igri je zmagala naša najboljša igralna Urban Nada nad Pogacarjevo 2:0 in si tako priborila naslov prvakine Slovenije. Vrstni red zenskih moštvo je takle: 1. Kranj (Urban Nada, Bedenkovo).

2. Enotnost (Pogacar M., Kresc K.), 3. — 4. Polet (Vidic I., Močnik M.), 5. Zvezdica (Krečić D., Muravš), 6. Ključev (Rihartar B., Deržek S.).

Mladinska moštva. Šest mladinskih moštvo je tekmovalo za naslov najboljšega slovenskega društva v namiznem tenisu. V finale sta si priborila vstop Zvezdica z znano nad Ključevom 5:2 ter Enotnost z znano nad Triglavom 5:0 in Krimom 5:0. V finalni igri je zmagala naša najboljša igralna Urban Nada nad Pogacarjevo 2:0 in si tako priborila naslov prvakine Slovenije. Zmagovalec je pokazal lepo ofenzivno igranje. Zdi se, da najboljši igralci niso bili v formi, ker bi sicer vrstni red najbrže drugačen.

Prva štirje mesta so zasedli: 1. Gabrovšek 2:0, Kamensk: 2:0, Zvezdica: 2:0, Bedenkovo 2:0 ter Rihartarjevo 2:0. V finalni igri je zmagala naša najboljša igralna Urban Nada nad Pogacarjevo 2:0 in si tako priborila naslov prvakine Slovenije. Vrstni red zenskih moštvo je takle: 1. Kranj (Urban Nada, Bedenkovo).

2. Enotnost (Pogacar M., Kresc K.), 3. — 4. Polet (Vidic I., Močnik M.), 5. Zvezdica (Krečić D., Muravš), 6. Ključev (Rihartar B., Deržek S.).

nost). 3. — 4. Rihartar Božena (Kladivar) in Močnik Majda (Polet).

Mladinci posamezno. Od 29 nastopajočih so prišli v polfinale Ribič M., Podobnik S., Modrijan Jože in Slana Slavko. Podobnik je nato premagal Slano 2:0, Ribič M. pa Modrijana 2:1. V finalni igri, ki je bila gotovo ena najlepših na turnirju je Podobnik premagal Ribiča 2:1 (21:14, 14:21, 21:15). Naši mladinci zelo lepo napredujejo in se razvijajo na odlične igralce, kar velja zlasti za prva dva. Vrstni red najboljših je naslednji:

1. Podobnik Sandi (Enotnost), 2. Ribič Milan (Zvezdica), 3. — 4. Slana Slavko (Zvezdica) in Modrijan Jože (Kranj).

Moske dvojice. Tekmovalo je 18 parov. Med prvimi četvorico so prišli Coh: Rebevsch, Kamensk: Recek, Gabrovšek: Strojniki A. ter Vesel: Strojniki R. V finalu so se srečali Gabrovšek: Strojniki in Coh: Rebevsch, kjer sta po menjalitem se vodstvu zmagala prva dva 2:1. Pari so razvrščeni takole: 1. Gabrovšek: Strojniki A., 2. Coh: Rebevsch F. 3. — 4. Vesel: Strojniki R. in Kamensk: Recek.

Zenske dvojice. Tekmovalo je šest parov in so se prvi štirje razvrstili takole: 1. Urban: Bedenk, 2. Pogacar: Kresc, 3. — 4. Rihartar: Deržek in Močnik: Vidic.

Mešane dvojice. Tekmovalo je 13 parov. Med četvorico so zmagali Coh: Rihartarjevo nad Potončnik: Kresetova 2:0, Krečić: Pogacarjevo nad Angelter: Komandčičeva 2:0, Medveška: Močnikova nad Rebevsch: Deržekova 2:1 ter Recek: Urbanjevo nad Tomovič: Muravšova 2:0. Finalne sta igrala Krečić: Pogacarjevo, ki sta premagala dvojico Coh: Rihartarjevo 2:0, in Recek: Urbanjevo, ki sta zmagala nad parom Medveška: Močnikova 2:1. Zmagala je dvojica Recek: Urbanjevo 2:1. Vrstni red dvojice je naslednji: 1. Recek: Urbanjevo, 2. Krečić D.: Pogacarjevo, 3. — 4. Medveška: Močnikova in Coh: Rihartarjevo.

Zaradi pomanjkanja časa ni bila odigrana disciplina mladincev v dvojce. Vrstno pa bi četvorica ostala ista kot pri posameznikih.

Zmagovalec na prvenstvu so prejeli lične plakete, mosko moštvo, moski posamezno ter ženske posamezno pa se pomerili v trajno last. Ker bo v kratkem v Ljubljani državno prvenstvo v namiznem tenisu, je bilo prvenstvo Slovenije tudi izbirno tekmovalje za doletoviti slovenske reprezentance, ki nas bo od 5. do 9. februarja zastopala na prvenstvu države v Ljubljani. Tekmovanje udeležbo, ki je doseglo svoje namen, ni pa v celoti uspešno. V hodoče bo treba tudi za to panogo več priprav za tekmovalce ter delavilnih in sposobnih ljudi, ki bodo vodili turnirje in naš namizni tenis sploh.

Prvenstvo Slovenije v alpskih disciplinah odloženo

Tekme za prvenstvo Slovenije v alpski disciplin, ki bi se morale izvršiti v dneh 25. in 26. januarja 1947 v Trzinu, se odpovedujejo. Dan izvedbe bodo objavili pozneje.

Fizikultura zveza Slovenije, smučarski odbor.

Začetniški tečaj sabljačev. Redna vadba se nadaljuje neizmenjeno vsak torek in petek od 19 — 21 na mali galeriji Narodnega doma. Zaradi registriranosti članstva in evidence se naprošajo vsi tekmovalci, ki se morajo več posvetiti redne vadbe, da to prijavijo vodji tečaja.

FZS — disciplinski odsek. Za četrtak 23. t. m. ob 19 se pozivajo člani disciplinskega odbora: Gasparič Jelko, Jančigaj Mirko, polkovnik Vrhovec Lojze, Zrinski Pavle, Furlan Borut in Hrast Janko, da se obvezno udeležijo seje tega odbora.

FD Enotnost — gospodarski odbor. Seja gospodarskega odbora je zaradi tehničnih ovir s srede preložena na četrtak 23. t. m. ob 20 v prostorih FD Enotnosti na Taboru.

FD Triglav — boks sekcija. Zaradi sobotnega nastopa s Kranjem pozivamo vse boksaarje, da se zanesljivo udeležijo našega treninga v vrhu sestave moštva in za ekshibicijsko boksanje. — Referent.

NAROČAJTE SE NA ILUSTRIRANI TEDNIK «SLOVENSKEGA POROČEVALCA»

TOVARIŠ

Ob izidu 2. številke III. letnika opozarjamo na naslednje:

Veliko zanimanje vzbujajo zaključene fotoreportaže iz vsakdanjega življenja sovjetskih ljudi ki nazorno prikazujejo poklicno, politično, kulturno udejstvovanje sovjetskega delovnega človeka; tokrat objavljamo šest prizorov iz življenja sovjetskega inženirja in njegove družine. — Iz slovenskega življenja prinašamo: »Industrializacija Slovaške — utrjuje bratstvo in enotnost slovenskih narodov.« — Na dve strani razširjena rubrika Po svetu kaže najvažnejše dogodke na Poljskem, v Indokini, v Italiji, v Palestini in drugje, kakor tudi nove tehnične iznajdbe. — Med zanimive obilo ilustrirane reportaže sodi »Otok iz ognja in ledu (Island).«

Iz domačega življenja prinašamo zgodovinski oris Dubrovnik, tisoletne republike: med živini in vrtovi; članek o rudnih bogastvih Bosne ob priliki nove, častne naloge naše mladine (gradnja proge Samac—Sarajevo); v rubriki Po domovini iz življenja na Koroskem in v Istri.

Iz kulturnega življenja prinašamo: Naravoslovni muzej v Ljubljani (zbirka fotografij sesalcev in ptic); članek Ivana Albrehta: »S knjigo po slovenskih tleh; iz ljubljanske Drame fotoreportažo: »Veliko potovanje«, veseloigre za pionirje, tri pesmi iz pesniškega zapuščine Karla Destovnika-Kajuha; pet risb slikarja španskega ljudstva Francisca Goya, nadaljevanje romana »Jaz, sin delovnega ljudstva...« in življenjepis sovjetskega letalca »Krilati lovec« in podobno.

Zelo zanimive postajajo rubrike: Domače ognjišče, Za naše pionirje, Šah, Večerno razvedrilo, Film z veličastnimi posnetki iz fizikulturelne nastopa v Moskvi itd. ... Posebej pa opozarjamo na tedenski radijski spored. — Poslušalci radia naj zlasti pohite z naročnin.

Posamezna številka stane 5 din, mesečna naročnina 20 din, polletna 110 din, letna pa 200 din.

Naročajte pri: Uprava »Tovariša« Ljubljana, Knašjeva ul. 5.

DNEVNE VESTI

KOLEDAR

Sreda, 22. januarja: Vincenc, Anastazij, Cetrtek, 23. januarja: Zaroka Marije Devce, Rajmund.

SPOMINSKI DNEVI

22. I. 1924. — Dan spomina na Lenu. 22. I. 1821. — Ruski mornarji so na raziskovanju v južnem polarnem pasu odkrili nov otok in ga imenovali »Otok Petra Velikega. Ruska mornarja Lazarev, Beling Hansen sta prva odkrila Antarktik. Rusi so tudi odkrili 29 otokov v raznih delih Pacifika.

DEZURNE LEKARNE

Danes: Lekarna Leustek, Resljeva cesta 1; Lekarna Komotar, Vič — Tržaška c.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI

D r a m a

Sreda, 22. ob 19.30: Križevci: Gospoda Glembočevi Red N.

Cetrtek, 23. ob 14.30: Sestakov-Smasek: Veliko potovanje. Zaključena predstava za pionirje.

Petek, 24. ob 19.30: Car Emlin: Na straži. Premiera, Red Dramski I.

Sobota, 25. ob 15. Kreft: Velika puntarija. Zaključena predstava za Sindikate.

Nedelja, 26. ob 14.30: Sestakov-Smasek: Veliko potovanje. Izven, Ob 19.30: Car Emlin: Na straži. Izven.

V petek 24. bo premiera drame iz rapsodijskega cikla »Na straži, ki jo je spisal Viktor Car Emlin, najslavnejši živeči jugoslovanski pisatelj. Dejanje drame se godi ob morju v Istri. Delo režira Peter Malec, scenograf je inž. Ernest Franz. Premiera je za red Dramski I., pri katerem bodo vsi tekmovalci v prosti prodaji pri dnevni blaginji.

O p e r a

Sreda, 22. ob 19.30: Rossini: Seviljski brivce. Red Sreda.

Cetrtek, 23. ob 19.30: D. Švara: Veronika Deseniška. Red C.

Petek, 24. ob 19.30: J. Offenbach: Hoffmannove pripovedke. Red E.

Sobota, 25. ob 17. Smetana: Prodana nevesta. Predstava za uduke.

Nedelja, 26. ob 19.30: D. Švara: Veronika Deseniška. Izven.

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE

Sreda, 22. ob 19.30: Dikens: Crvček ob ognjišču. Zaključena predstava ob 15.30. 18. in 20.30. SLOGA: Ameriški film »Premiera ljubezni, tekni. Predstave ob 16.15, 18.15 in 20.15. KODELJEVO: Sovjetski film »Zoja Kosmodemjanska, tekni. Predstava ob 20. Siska: Predstava ob 19. Lepa Helena, tek

Mali oglasi

SLUŽBO ISČEJO

TRGOVSKA POMOČNICA, stara 25 let, z osebnostno prasko v trgovini z mešanim blagom, išče zaposlitev, Ponudbe na A. B. Mozirje ob Savinji (poštno ležeče). 1287-1

MLINAR, izkušen, star 18 let išče nameščenja v valjem mlinu, Jožef Kocič, Pavlovski vrh 23, p. Ivanjki, 1448-1

ŠIVILJA išče mesto pomočnice, Ponudbe pod šifro »Dobra moč« na ogl. odd. SP. 1507-1

SLUŽBO SLUGJE iščem v hotelski ali v trgovski stroki. Obvladam rusičino, poljski, madžarski, nemški, Naslov v p.d.r. SP M. Sobota. 1537-1

SLUŽBO DOBE

ISČEM KMEČKO DEKLE za hišna in poljska dela. Oskrba v hiši, plača po dogovoru. Ponudbe na podružnico SP Kranj pod »Štajerka«. 844-2

URNO DEKLE — hišna pomočnica srednjih let (28—35 let) dobi stalno službo pri odraslih. Naslov v ogl. oddelku SP. 1524-2

PRIDNO IN POŠTENO štajersko dekle, ki zna nekaj kuhati, iščem k dvema starejšima zakoncem. Oglasi naj se na naslov Burkelje, Povšetova ulica 72, Kočevje. Naslov takoj. 1510-2

DEKLE, večerke in ostalih hišnih del, sprejemam takoj. Ponudbo pošlji na naslov: Anderluh — dentist — Črnomelj. 1514-2

BRUSARJA (perfektnega) žaglinih listov potrebuje najmoj drž. žaga v Celju. Ponudbe z navedbo življenjskega posla na naslov: Savinjsko gozdno gospodarstvo, Celje, Gubčeva ul. 8. 1515-2

DVA TRGOVSKE POMOČNICE z večletno prakso, ki bi bila zmogni voditi samostojno poslovalnico, išče Naproza Kočevje. V poštev pridejo samo dobre moči. Ponudbe pošlji na naslov: Naproza Kočevje. 1518-2

NAPROZA ZUZEMBERK potrebuje za takojšnji nastop zmerno trgovske pomočnice za prevzem mest poslovalnice. 1519-2

ODBOR AFZ iz Dolenje vasi pri Cerklji išče izkušeno kuharico, ki bi vodila 6-tedenski gospodinjinski tečaj. Nastop takoj! 1521-2

PRIDNA GOSPODINJA z večletnimi izkušnjami v delu na domači hiši, išče delo v družini zdravnika v Celju. Naslov v ogl. oddelku SP. 1549-2

UGODEN NAKUP STEKLA!

VSE NAPROZE IN TRGOVCE s steklom obveščamo, da lahko dobe raznovrstno steklo po zelo ugodni ceni. — Vsi zainteresirani naj pišejo na naslov:

TRGOVINA K. L. O., ZAGORJE OB SAVI

Razpis

Ministrstvo za finance LR Slovenije v Ljubljani sprejme v službo več novih uslužbencev:

perfektnih strojepisk, absolventov nižjih trgovskih šol, trgovskih akademij, visokih trgovskih šol in gimnazij in diplomiranih pravnikov.

Pravilno kolkovane prošnje z življenjepisom je treba predložiti osebnemu oddelku tega ministrstva najkasneje do dne 15. februarja 1947. Vse potrebne dokumente bo ministrstvo zahtevalo naknadno.

OBVESTILO

Obveščamo vsa oblastva, zadrage, podjetja, organizacije in ustanove, da je bila zaradi smotrenja organizacije in vodstva državnih trgovskih podjetij za promet z vinom alkoholnimi in brezalkoholnimi pijačami, sadjem in zelenjavo v območju in kompetencah LR Slovenije ustanovljena z odločbo predsedstva vlade

Uprava državnih trgovskih podjetij za promet z vinom, alkoholnimi in brezalkoholnimi pijačami, sadjem in zelenjavo, ki ima svoje poslovne prostore v LJUBLJANI, Tržna ulica šte. 6.

Uprava ima naslednje telefonske številke: 21.71 in 22.18. Pod imenovan upravo spadajo naslednja podjetja:

»VINO«, Ljubljana, Frankopanska 11, Tržna 6 in Dvorčakova ulica 12; »VINO«, Celje, Zidarska 1; »VINO«, Maribor, Ob jarku 6; »VINO«, Ptuj, Trstenjakova 1; »SADJE«, Ljubljana, Dolničarjeva 4; »SADJE«, Celje, Tomšičev trg; »SADJE«, Maribor, Cankarjeva ulica.

Vanda Vasilevska:

Zasužnjena zemlja

Glas Stokovskega je poletel visoko nad dvorišče in v pričakovanju obstal. Ljudje so se spogledovali. Kaj se je zgodilo, zakaj Stokovskij odkrito sprašuje to, o čemer od včeraj v največjem strahu sušljajo po vasi? Kaj hoče Stokovskij? Da bi na glas povedali, kar vsakomur leži na jeziku? Ljudje so neodločno gledali drug drugega.

Stokovskij je potegnil sina za rokav.

»Franeček, pojdi sem! Povej, kako in kaj je bilo! Vsa vas te poslušajo, vsi ljudje. Bog ti na strani stoji, če se boš kaj nalagal ali pa ne povedal vsega! Ne boj se, mi smo s teboj — jaz, župan, vsa vas.«

»V tork sem šel k ribniku loviti ribe...« je jecljaje začel Franeček.

Vsi so molče poslušali. Z očmi, ki so se dokončno prebudile, so strmeli v malo postavico. Neka ženska je zajokala. Nekdo je vzdihnil.

»Tako je torej bilo. Priča je in vse je jasno, kakor na dlani. Zdaj pa vas vprašam, kaj nam je storiti?«

Starešina je hitro rekel:

»Tako bo prišla policija iz Ržepakov.«

V množici je zavalovalo:

»Kaj bi čakali policijo! Policija ve že od včeraj, že davno bi lahko prišla! Hajd h gozdarjem!«

V množici je završalo, z dvorišča se je razlila na cesto. Plot iz dratja je zahrčal in se zvrnil.

GOSPODINJSKO POMOČNICO sprejme štiricrta družina. Znanje kuhe ni pogoj, pač pa pšena in ljubiteljska otrok. Lahko tudi začasnica. Naslov v ogl. odd. SP. 1527-2

VAJENCI

15 LET STARO DEKLE brez staršev, pridno in pšeno, bi se rado izučilo za šiviljo. Naslov v ogl. odd. SP. 1495-3

16 LETNI FANT se želi izučiti trgovine z mešanim blagom. Po možnosti z oskrbo v hiši. Imam že eno leto učne dobe. Naslov v ogl. odd. SP. 1531-3

KROJAŠKE ali MEHANIČNE OBRTE se želim izučiti. Naslov v ogl. odd. SP. 1529-3

ZASLUZEK

PERICO, ki bi vzel perilo na dom, iščem. Nežno pustiti v ogl. odd. SP. 1506-4

STAREJŠO GOSPO k dojenčku za popoldno isčem. Predstaviti se od 9.—10. dop. Naslov v ogl. odd. SP. 1492-4

PREPISOVANJE NA STROJ sprejemam na dom. Naslov v ogl. odd. SP. 1538-4

RUSČINO poučujem po zmernej ceni. Pridem na dom. Ponudbe pod »Rusčina« na ogl. odd. SP. 1528-4

PRODAM

MAYERJEV LEKSIKON, kompletan popolnoma nov in 2 para drask, ženske št. 36 in miške št. 43 ugodno prodam. Gerbičeva ul. 19-1. (Vizjak). 1510-2

PUH PERJE prodajam. Trgovina »Julijana«, Franciška ulica št. 3, hotel »Sion«. S.P. 15-5

RADIO 5 cevni, malo rabljen, prodam za 5000. Rimska 20, črtiltje. Jelenc. Ogled od 13.—15. 1505-5

ZAPESTNO URO, moško, popolnoma novo, ANCRE 4 Rubis, prodam. Naslov v ogl. odd. SP. 1504-5

KRAVO S TELEKOM, dobro mikarico »Simendolko« — prodam. Tomačev, št. 17. 1489-5

ZENSKO JOPIKO iz angleškega sukna, črno, zimsko, skoraj novo prodam. Ribniška 13 — Moste. 1172-5

DVA ZENSKA PLAŠČA, enega krznenega ženskega smučarske hlače in prvi (ročno delo) prodam. Trševa cesta, št. 69a/1. levo. 1435-5

PLAŠČA, 1 dekliski, 1 deklski za 10—16 let, dobro ohranjen, prodajam. Naslov v ogl. odd. SP. 1291-5

MOŠKO KOLO, dobro ohranjen, prodam. Poizve se: Vavetič Kolodvorska št. 41 (dvorščak). Ljubljana. 1490-5

KOBILO, 5 let staro, težko, primerno za plima ali težko vožnjo prodam. Naslov v ogl. odd. SP. 1493-5

GLOBOK Vozček, predvojni prodam. Gledališka 12/IV. 1488-5

PRODA SE

kompletna samska soba, velik lestenec, kuhinjska miza, 3 klubiški fotelji, zrcala in razno drugo pohištvo.

Prodaja bo v četrtek 23. t. m. ob 2. popoldne na Trševi cesti št. 12, dvorišče, levo. 1112-1

DEKANAT MEDICINSKE FAKULTETE V LJUBLJANI

razpisuje

dvoje vodilnih mest kuharjev, kuharic

za glavno kuhinjo klinik z dnevno oskrbo do 2000 oseb.

Prosilci z večletno prakso poslovanja v kuhinjskih veleobratih naj naslovijo kolkovane prošnje z osebnimi podatki in izpričevali o strokovni zmognosti, kakor tudi s potrebnimi izpričevali za državno nameščenje, na

Dekanat medicinske fakultete v Ljubljani.

Nastop službe takoj. — Plača po določilih za strokovno osebje v državnih službah.

SIVALNI STROJ z dolgim čolnčkom, dobro ohranjen »Singer« prodam. Naslov v ogl. odd. SP. 1496-5

IZ MACKE JOPIKO, skoraj novo, moderno, prodam. Naslov v ogl. odd. SP. 1497-5

SOBNO KREDENCO in siv kostim prodam. (Angleško blago.) Sv. Petra cesta, št. 44. 1522-5

KLAVIRSKO HARMONIKO na 24 basov za učenje otrok prodam. Galjeva št. 144. 1523-5

MOŠKA CRNA SUKNJA za srednjo postavu, dobro ohranjena in ¼ vijolina naprodaj. Mariborska ulica 21, podprilje, desno. 1500-5

SINGERJEV SIVALNI STROJ, dobro ohranjen, naprodaj. Naslov v ogl. oddelku SP. 1512-5

DOBREGA PSA čuva, 1 leto starega prodam. Naslov v ogl. odd. SP. v Mariboru. 1517-5

RADIO 4 cevni prodam za din 2.200. Florjanska 11, lokal. 1520-5

CRNO SUKNJO, predvojni blago, dobro ohranjeno, prodam. Naslov v ogl. odd. SP. 1541-5

BOSANSKE IN PERZIJSKE PREPROGE dobije pri ABC, Medvedova 8, poleg Gerbičeve ul. 19-1. 1542-5

ZENSKO SMUČARSKO OBLEKO, predvojni blago, predam. Mestni trg, št. 151-5

RADIJSKI APARAT znamke »Tefag« prodam. Povšetova 31, Kodeljevo. 1543-5

RADIO Hornphon in Graetz, oba magneto okc, lepe oblike, odlična, poceni prodam. Naslov v ogl. odd. SP. 1547-5

POLICA (šupit) s steklenim nastankom in pult, pripraven za gostilno, delikates, slaščičarno ali modlistinjo poceni prodam ali zamenjam za protivrednost. Št. Vid 87, Lesjak. 1548-5

VEČ OSI UNRR-ovih prisloke, upravnih in kmečke vozove z gumijevimi kolesi, prodajam. DAPPS, Nabavni odsek, Ljubljana, Cankarjeva cesta 5. 1545-5

HLADILNO OMARO novo, v brezhibnem stanju, znamke A. E. G. z dvojnimi vrati v vel. 65x80 cm, na električni priključek, prodam. Ponudbe pod: »Nova« na ogl. odd. SP. 1532-5

PUSKO petelinško 16 kal, prodam. Naslov v ogl. odd. SP. 1533-5

RADIO 5 cevni, močan, čist glas, primeren za gostilno ali hotel, prodajam ali zamenjam za manjšega Berlot, Celovška cesta 74. 1526-5

KUPIM

VREČE KUPUJEM, vsako količino, plačam dobro. Prodajalca prošim za vzorce. Trgovina vreta Gilebe, Zagreb, Vlaske broj 31. 1242-6

GODBENE INSTRUMENTE, njih potrebščine, klavirske harmonike itd. kupim ali sprejemam v prodajo. Breznik Alfanz, Ljubljana, Aleksandrova 7. 13771-6

Državno preduzeće v Sarajevu

najmo isče:

inženirje in diplomirane srednjetehtnike, elektrotehtnike, strojne, gradbene, arhitektske in kemične stroke

Plača po praksi in sposobnosti. Stanovanje zagotovljeno. — Ponudbe na: Oglasi zavod Hrvatske, Zagreb, Trg Republike št. 5 pod br. 5085.

TRGOVSKE POMOČNIKE

SPREJMEMO.

Prednost imajo z znanjem železninske stroke.

Ponudbe na:

DRŽ. TRGOVSKO PODJETJE »ŽELEZNIKA«

LJUBLJANA, TYRŠEVA CESTA 16

LEOPOLD KNOL

krojaški mojster

Pogreb dragoga pokojnika bo v četrtek 23. januarja 1947 ob 16. z Zal, kapele sv. Jazneza, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, Črnuče, Litija, Ribnica dne 21. januarja 1947.

Zalujoči: ANA roj. HOČEVAR, žena; LEOPOLD, sin; ANICA vd. GÖTZL, PAVLA por. MERTELJ, HELENA por. KRIZANIC, IVICA por. ILC, hčere; ADOLF, župnik, brat, zet, snaha, vnuki, vnukinje in ostalo sorodstvo

KAHNE

Aleksander-Šaša

absolvent trgovske akademije ml. vodnik

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v četrtek 23. januarja ob 16. z Zal, kapele sv. Krištofa, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, 20. januarja 1947.

Neutolažljivi: ANTONIJA, mati; STANIŠLAV, oče; NEVENKA, sestra in ostalo sorodstvo

Ljubljana, 20. januarja 1947.

Neutolažljivi: ANTONIJA, mati; STANIŠLAV, oče; NEVENKA, sestra in ostalo sorodstvo

Ljubljana, 20. januarja 1947.

Neutolažljivi: ANTONIJA, mati; STANIŠLAV, oče; NEVENKA, sestra in ostalo sorodstvo

Ljubljana, 20. januarja 1947.

Neutolažljivi: ANTONIJA, mati; STANIŠLAV, oče; NEVENKA, sestra in ostalo sorodstvo

Ljubljana, 20. januarja 1947.

Neutolažljivi: ANTONIJA, mati; STANIŠLAV, oče; NEVENKA, sestra in ostalo sorodstvo

Ljubljana, 20. januarja 1947.

Neutolažljivi: ANTONIJA, mati; STANIŠLAV, oče; NEVENKA, sestra in ostalo sorodstvo

Ljubljana, 20. januarja 1947.

Neutolažljivi: ANTONIJA, mati; STANIŠLAV, oče; NEVENKA, sestra in ostalo sorodstvo

Ljubljana, 20. januarja 1947.

Neutolažljivi: ANTONIJA, mati; STANIŠLAV, oče; NEVENKA, sestra in ostalo sorodstvo

Ljubljana, 20. januarja 1947.

Neutolažljivi: ANTONIJA, mati; STANIŠLAV, oče; NEVENKA, sestra in ostalo sorodstvo

Ljubljana, 20. januarja 1947.

Neutolažljivi: ANTONIJA, mati; STANIŠLAV, oče; NEVENKA, sestra in ostalo sorodstvo

RACUNSKI STROJ, dobro ohranjen, kupi Peter Setina, Sevnica ob Savi. 1459-6

4m BELE SVILE kupim takoj. Naslov v ogl. odd. SP. 1503-6

PRESITI ODEJI obe svileni ali brokatno svilu za izgotovitev istih kupim. Naslov v ogl. odd. SP. 1498-6

GUME 700x20 ali 600x20 ali 700x18 4 komade, kompletne z zračnicami za gumni voz kupim. Dam tud protivrednost. Naslov v ogl. odd. SP. 1487-6

RADIO IN BLAGO za moško obleko kupim. Pečnik Avgust, Stozice 47, Ježica, Ljubljana. 1525-6

SIVALNI STROJ, dobro ohranjen »Singer« ali »Pfaff« kupim. Naslov v ogl. odd. SP. 1508-6

KOTEL, bakren, za žganjekuho s hladilnikom, kupim. Naslov v ogl. odd. SP. 1534-6

JAZZ-BOBEN, dobro ohranjen, kupim komp. Naslov v podr. SP M. Sobota. 1536-6

ZAMENJAM

VELIKO DVOSOBNO KOMFORTNO STANOVANJE v centru Maribora zamenjam takoj za enakovredno, tudi manjše v Ljubljani. Naslov v upravi lista v Mariboru. Odobreno od stanovanjskega oddelka. 1344-7

MOTORČEK za šivalni stroj, trofazni, zamenjam za dvofaznega ali pa prodam. Naslov v ogl. odd. SP. 1499-7

MOŠKO ŠPORTNO OBLEKO zamenjam za kolo. Blago za suknjo in za obleko s podlogo, moško, ugodno prodam. Naslov v ogl. odd. SP. 1548-7

RAZNO

OŠEBA, ki je 10. I. pri Mayerju s pulta vzel rjav, okrogel, murnel muf je bila od sosedice pozmana. V izogib nadaljnjih ukrepov pozvam naj ga vrne na naslov v ogl. odd. SP. 1367-14

VOLNENO ROKAVICO sem izgubila v bližini Ebrove trgovine. Najdeltja prostim, da jo vrne v ogl. odd. SP. 1502-14

SAHALA

Vsem, ki ste z nama iskreno sočustvovali ob neizmerni nesreči in naju na kakršenkoli način tolažili ob tako nenadni smrti najinega nadve ljubljene malčka

IGORJA

ter ga spremili na njegovi zadnji poti, izrekava najtoplejšo zahvalo.

Jesenice, 21. januarja 1947.

Neutolažljivi starši: CVETKA in ADOLF VARL

Ljubljana, 20. jan. 1947.

Zalujoči sin RAJKO in ostalo sorodstvo.

Ljubljana, 20. jan. 1947.

Zalujoči sin RAJKO in ostalo sorodstvo.

Ljubljana, 20. jan. 1947.

Zalujoči sin RAJKO in ostalo sorodstvo.

Ljubljana, 20. jan. 1947.

Zalujoči sin RAJKO in ostalo sorodstvo.

Ljubljana, 20. jan. 1947.

Zalujoči sin RAJKO in ostalo sorodstvo.

Ljubljana, 20. jan. 1947.

Zalujoči sin RAJKO in ostalo sorodstvo.

Ljubljana, 20. jan. 1947.

Zalujoči sin RAJKO in ostalo sorodstvo.

Ljubljana, 20. jan. 1947.

Zalujoči sin RAJKO in ostalo sorodstvo.

Ljubljana, 20. jan. 1947.

Zalujoči sin RAJKO in ostalo sorodstvo.

Ljubljana, 20. jan. 1947.

Zalujoči sin RAJKO in ostalo sorodstvo.

Ljubljana, 20. jan. 1947.

Zalujoči sin RAJKO in ostalo sorodstvo.

Ljubljana, 20. jan. 1947.

Zalujoči sin RAJKO in ostalo sorodstvo.

Ljubljana, 20. jan. 1947.

Zalujoči sin RAJKO in ostalo sorodstvo.

Ljubljana, 20. jan. 1947.

Zalujoči sin RAJKO in ostalo sorodstvo.

Ljubljana, 20. jan. 1947.

Zalujoči sin RAJKO in ostalo sorodstvo.

Ljubljana, 20. jan. 1947.

Zalujoči sin RAJKO in ostalo sorodstvo.

Ljubljana, 20. jan. 1947.

Zalujoči sin RAJKO in ostalo sorodstvo.

Ljubljana, 20. jan. 1947.

Zalujoči sin RAJKO in ostalo sorodstvo.

Ljubljana, 20. jan. 1947.